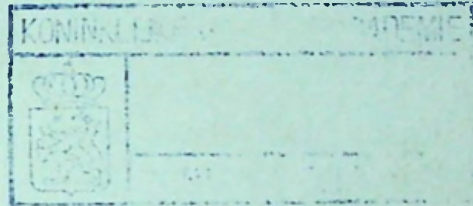

ORGAAN

der Vereeniging ter
beoefening van de
Krijgswetenschap

1939-1940

**VIERDE
AFLEVERING**

INHOUD:

Een tactisch-applicatorische studie, door D. A. van Hilten, Luitenant-Kolonel van den Generaalen Staf.

Bladz. 102

N.V. DRUKKERIJ C. BLOMMENDAAL - 's-GRAVENHAGE - 1940

Voor adresverandering of opgave van adres en nieuwe leden zich te wenden tot: in Nederland: Res. Luit.-Kol. J. P. Boots, Secretaris-penningmeester van de Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap, Bezuidenhoutsche weg 333, 's-Gravenhage, Tel. 771467, Postrek. 78828; in Ned.-Indië: Hoofd-Correspondent der Vereeniging ter beoefening van de Krijgswetenschap J. H. Cox, Reserve-Kolonel-tit., Tjikapajangweg 3, Bandoeng.

Losse afleveringen f 1.25. Wetenschappelijk Jaarbericht f 6.-, van vorige jaren f 3.-.

Redactie: tijdelijk D. A. v. Hilten, Zuidwerfplein 8 „Marlot” 's-Gravenhage. Tel. 720366.

De contributie bedraagt f 6.- per jaar. Zorgt dat wij Uw adres weten.

Advertentie-Inhoud.

	Bladz.
Hulstkamp's Oude Genever	Kaft 2
N.V. Hazemeyer's Fabriek van Signaal-apparaten	Kaft 4
N.V. Nederlandsche Seintoestellenfabriek, Hilversum	I
Vliegtuigfabriek Fokker	II
B.M.W. en D.K.W. Importeurs Hart Nibbrig & Greve 's-Gravenhage	III
Van Doorne's Aanhangwagenfabriek, Eindhoven	IV
Frydal's Handel Mij. N.V., Amsterdam	V
Lindeteves-Stokvis Luchtvaart en Geschut. Amsterdam	V
Bofors Fabrieken	VI
Delftsche Motorenhandel	VII
N.V. Nederlandsche Springstoffen-Fabrieken	VIII
N.V. Koolhoven. Vliegtuigen	IX
N.V. Nederlandsche Ford Automobielfabriek	X
Hôtel Welgelegen, Ede	XI
N.V. Handel Mij. H. Alard, Fils & Cie. Pistolen, enz.	XI
N.V. Ned. Eng. Technische Handel Mij. Vickers House	XII

HULSTKAMP

treft *doel!*

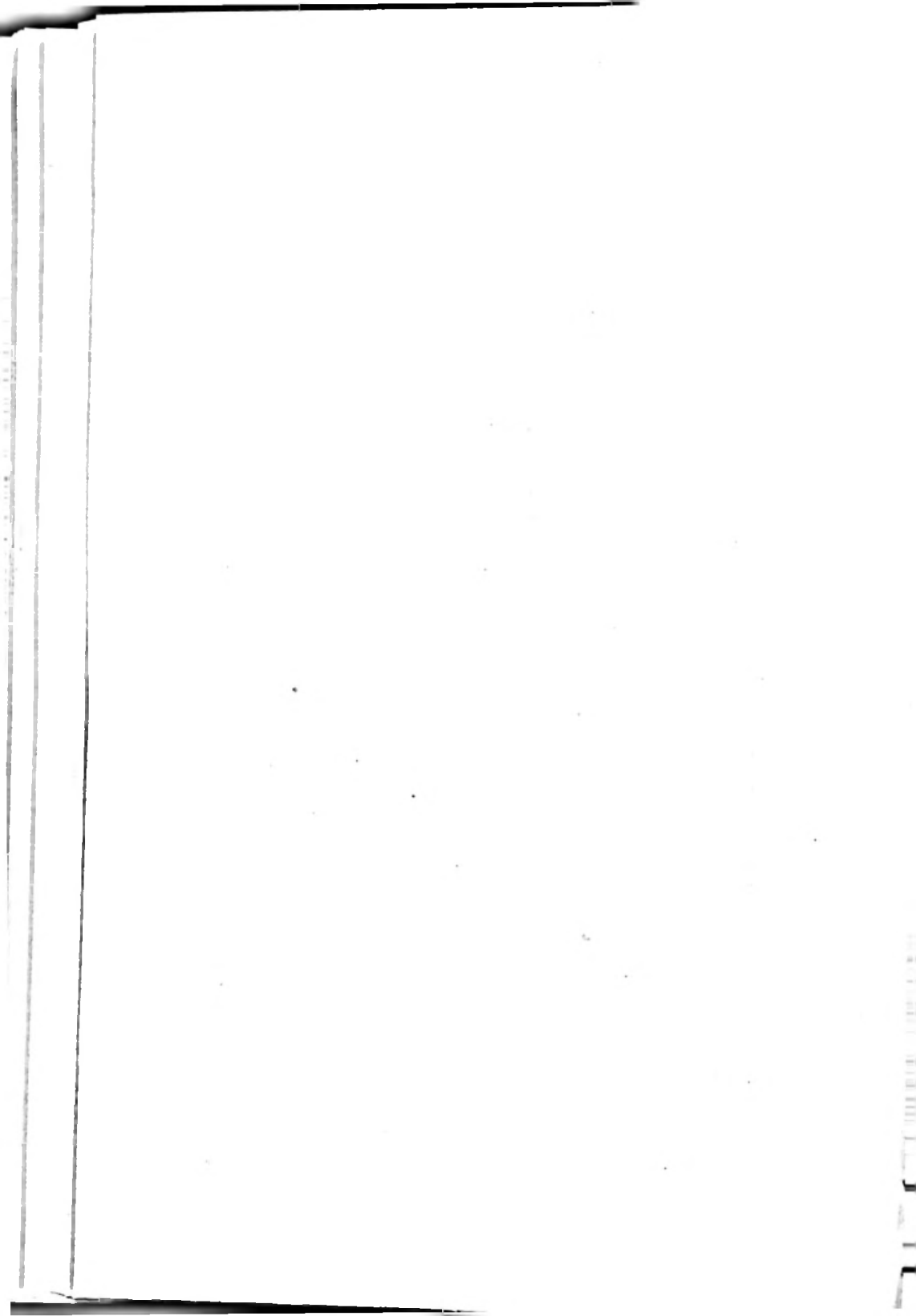
zээр oude genever & fijne Holl. Likeuren

IN MEMORIAM

Generaal-Majoor

JHR. J. T. ALTING VON GEUSAU.

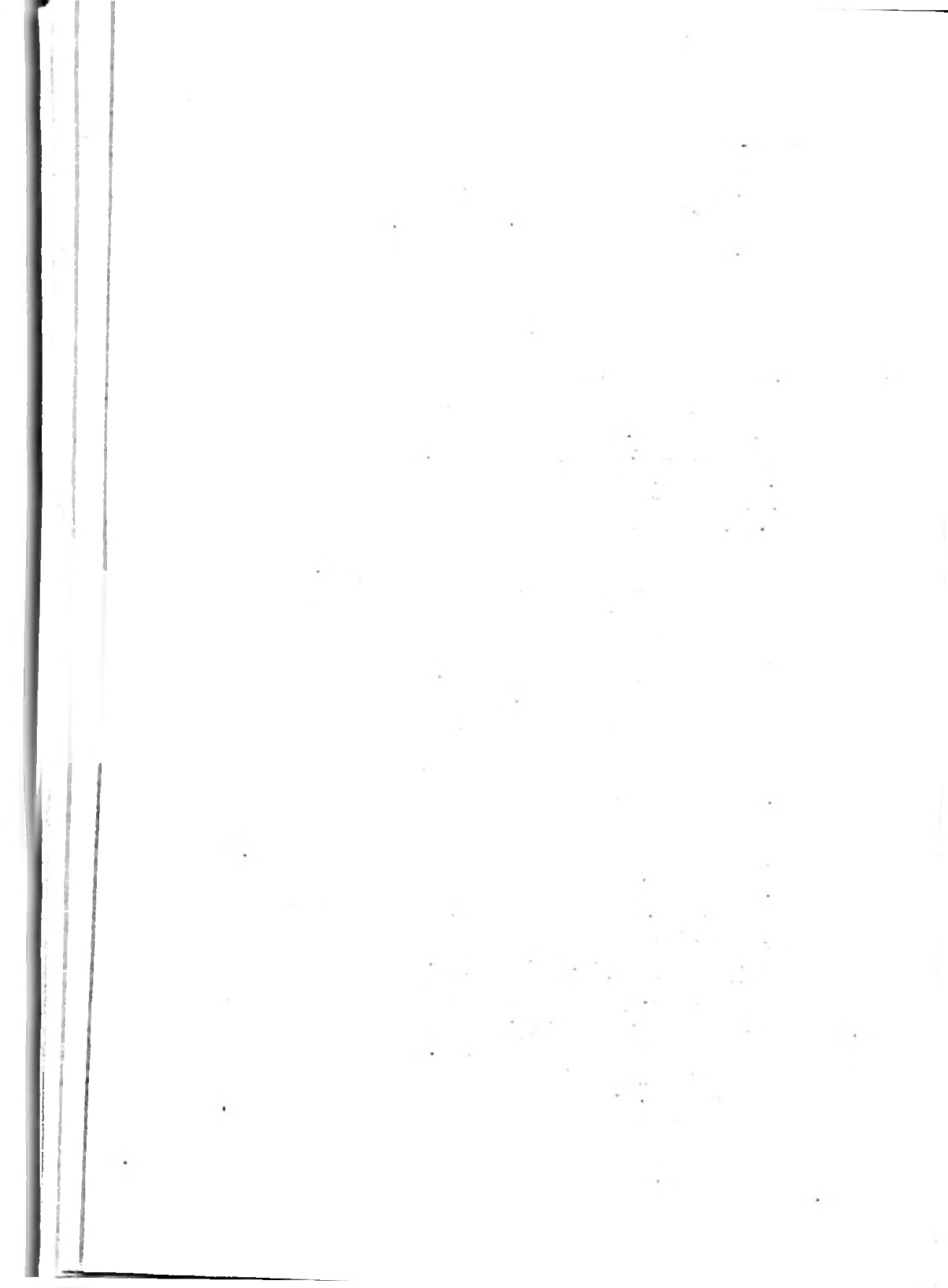
Op Woensdag 13 Maart j.l. heeft onze Vereeniging een zware, nagenoeg onherstelbare slag getroffen door het plotseling overlijden van onzen Ondervoorzitter, tevens Redacteur, Generaal-Majoor Jhr. J. T. Alting von Geusau, Commandant van het Ie Legerkorps, tijdens eene schietoefening in de duinen bij Vogelenzang, die door hem werd bijgewoond.

In 1925 werd de toenmalige Kapitein van den Generalen Staf Jhr. Alting von Geusau tot bestuurslid van „Krijgswetenschap” gekozen, en nam hij tevens de functie van redacteur van het Orgaan der Vereeniging en van het Wetenschappelijk Jaarbericht op zich. Van 1932 af was hij tevens ondervoorzitter.

Deze functiën heeft hij vervuld met eene bewaamheid en eene toewijding, die boven allen lof verheven zijn. Bij zijn drukken werkkring als leeraar aan de Hoogere Krijgsschool, later als Directeur dier Inrichting, maakte hij zich nog op vele andere wijzen verdienstelijk; maar eene bijzondere liefde had hij voor „Krijgswetenschap”, waar zijne werkzaamheid geheel ging in de richting in welke hij zoo uitblonk. Met groote werkkraft en toewijding gaf hij zich aan de taak die hij op zich had genomen; men bemerkte daardoor nauwelijks hoe veelomvattend die taak was; en zoo lief was zij hem, dat hij haar zelfs in zijne hooge functie van Commandant van een Legerkorps niet uit handen wilde geven.

Des te zwaarder is daarom thans het verlies dat de Vereeniging door zijn heengaan lijdt. Zijne opgewekte, energieke, hartelijke persoonlijkheid en zijne groote verdienste voor onze Vereeniging zullen in eerbiedige herinnering bewaard blijven.

P.

EEN TACTISCH-APPLICATORISCHE STUDIE

door

D. A. VAN HILTEN

Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf.

In deze studie zijn uitgewerkt de handelingen van een versterkte Nederlandsche Divisie, bij het voeren van een actieve verdediging in den bewegingsoorlog, gegrond op gegeven Legerkorpsbevelen. Een der Infanterie regimenten van deze divisie is hierbij handelend ingevoerd, de door den Commandant van dat regiment uit te geven belangrijkste bevelen zijn bijgevoegd.

De handelingen zijn uitgewerkt op het Staffblad Groenlo W. — uitgave 1937 — Voor het algemeen overzicht raadplege men tevens:

Blad Zutphen schaal 1 : 50.000

Derde blad schaal 1 : 200.000 (opgeplakt in 6 bladen)

ONDERSTELLING

Algemeene Oorlogstoestand.

Roode strijdkrachten worden op groote schaal samenge trokken in het gebied Oost van den Rijn, onmiddellijk Zuid van het riviertje De Lippe en in Munsterland ten Oosten van het Dortmund—Eemskanaal.

Blauwe strijdkrachten — meerdere groote eenheden — zijn opgerukt over den IJssel en bereikten in den vroegen morgen van 3 October met hun hoofdmachten de algemeene lijn: Elten—Beek—Doetinchem—Zelhem—Ruurlo Lochem—Bathmen. Gedekt door voorposten zijn zij in en achter deze lijn tot legering overgegaan.

Blauwe lichte troepen bevinden zich sinds den avond van 2 October o.m. te Dinxperlo, Winterswijk, Vreden en Alstätte.

Bijzondere Oorlogstoestand.

— blauw —

Het Blauwe IJsselleger heeft opdracht, in afwachting van in opmarsch zijnde bondgenootschappelijke troepen, welke echter eerst tegen half October op het IJsselfront zijn te verwachten, zich op den Oostoever van den IJssel ter hardnekkige verdediging in te richten, teneinde een oprukken van den vijand naar de rivier de IJssel te beletten.

Naast alle vaste overgangen over den IJssel zijn veerdiensten ingesteld, bovendien nog een schipbrug en veerdienst te Brummen.

Van de tot het IJsselleger behorende I L.K., hetwelk o.m. versterkt is met 13 R.A. (min III); 15 R.A. (min III); 16 en 17 R.A.; 1 Art. meet comp.; een Afd. LuA.; 1,2 comp. mitr. tl. en I Vliegtuiggroep, legert de I Divisie Zuid en de II Divisie Noord.

Het legeringsgebied I Div. is: Lochem—Kasteel de Brakel—Mossel—Barchem—Lochem.

Na aankomst op zijn Stafkwartier „Kasteel de Brakel” ontvangt C.-I Div. van zijn Legerkorpscommandant:

- a. Een mededeeling van gegevens.
- b. Het Algemeen Verdedigingsbevel.
- c. Het bij het Algemeen Verdedigingsbevel behorende Artillerie bevel.

In zijn bezit komen daarna nog achtereenvolgens de volgende bevelen en bijzondere bevelen:

- d. Het Verbindingsbevel.
- e. Het Radiobevel.
- f. Het bevel voor den Aan- en Afvoer.
- g. Het Verplegingsbevel.
- h. Het Geneeskundig bevel.
- i. Het Veterinairbevel,
- j. Het Gasbevel.
- k. Het versterkingsbevel.

De bevelen bedoeld onder a. t/m e. volgen hieronder, van de overige Legerkorpsbevelen is een beknopte samen-

vatting gegeven voldoende voor hetgeen Commandant I Divisie moet weten om de verdediging en de verschillende diensten te kunnen organiseeren.

Ex. No. ...

GEHEIM.

COMMANDANT I LEGERKORPS.

Sectie I,3.
No. 7 M.

St.K., 3 October 19...
8.43.

Mededeeling van gegevens Nr. 1
— afgesloten te 8.30 —

1. Vijandelijke hoofdmacht.

Gedurende den afgelopen nacht werd de aanvoer van troepen op groote schaal naar het gebied Zuid van het riviertje de Lippe en naar Munsterland voortgezet.

Betrouwbare inlichtingen wijzen er op, dat meerdere Legerkorpsen (de Staven van het VIIIst. en het Xe Legerkorps zijn in het genoemde gebied reeds aangekomen) worden samengetrokken en vermoedelijk ook een of meer gemotoriseerde divisiën en een pantser divisie.

Het Roode concentratiegebied werd heden nacht in de lucht beveiligd door meerdere linies van Sperballons en talrijke batterijen Lu.A.

2. Lichte troepen.

Roode lt. troepen hebben hedenmorgen op verschillende punten de voeling opgenomen met onze lichte troepen zonder nog ergens tot een krachtige actie te zijn overgegaan.

3. Luchtstrijdkrachten.

Luchtbombardementen hebben tot op heden niet plaats gehad.

De luchtverkenning van eigen en vijandelijke vliegers worden zeer bemoeilijkt door de lage bewolking en het mistige weer van de laatste dagen.

De Generaal-Majoor,
Legerkorpscommandant.

Aan:

.....

C.-I Div. ex nr. 11 t/m 14

.....

Exemplaar Nr.

GEHEIM.

COMMANDANT I LEGERKORPS.

Sectie I.1.

St.K., 3 October 19...

Nr. 12 B.

8.45.

Algemeen verdedigingsbevel

— uittreksel —

1. Vijand.

Zie „Mededeelnig van Gegevens Nr. 1,, van heden, Sectie I,3 Nr. 7 M.

2. Eigen toestand.

a. *De versterkte Lt. Div.*, in het rayen Haaksbergen—Rekken—Vreden—Alstätte—Haaksbergen, heeft opdracht voor overmachtige vijandelijke troepen vertragend terug te gaan richtingen Goor/Holten en Delden/Rijsen om vervolgens de vleugelbeveiliging op te nemen in de lijn

b. *De versterkte II Verk. A.* bevindt zich te Winterswijk e.o.

c.

3. Taak Ie L.K.

Het I L.K., versterkt met 13 R.A. (min III); 15 R.A.

min III); 16 R.A.; 17 R.A.; 1 A.M.C.; I—Lu. A.; 1,2 Comp. mitr. tl. en I Vliegtuiggroep, moet zich ter hardnekkige verdediging inrichten in de lijn: Ruurlo—de Berkel—Amsenscheveld.

Neventroepen:

Zuid: II L.K.

Scheidingslijn: Vorden (bij II) — Boschheurne (bij I) — pl. 26 Kunstweg Ruurlo/Borculo—Haarlo (bij I).

Noord: Brigade A.

Scheidingslijn:

4. Verdedigingsplan.

Het bezit van den Lochemerberg met zijn goede waarnemingsmogelijkheden is voor het behoud van de stelling van bijzonder belang, alle beschikbare krachten moeten in nauwe samenwerking worden aangewend om te beletten dat de vijand door een directen aanval dan wel door een indirecte operatie zich hiervan meester maakt.

Een op den Lochemerberg doorgedrongen vijand moet worden teruggeworpen.

5. Algemeene inrichting der stelling.

a. *Algemeen beloop hoofdweerstandsstrook.*

Het gehucht Zwiep en het Amsenscheveld in de hws. opnemen, Boschheurne en de stad Lochem niet opnemen in de hws. De Lebbinkbeek en de Berkel tot ten Zuiden van de ruïne Nettelhorst moet door het stormvuur af te geven uit de hws. kunnen worden bestreken. Aansluiting van de frontlijn IV en 1 Div. nabij Lebbinkbrug.

b. *Algemeen beloop van de voorposten weerstandslijn.*

Oostrand Borculo—Oostrand Geesteren—Bolksbeek.

6. Indeeling in divisievakken.

a. *Twee divisie vakken.*

Zuidvak bezet door I Divisie, versterkt met 16 R.A. drie g.z.l. Groepen en 1e Comp. mitr. tl.

Noordvak bezet door II Divisie versterkt met.....

Scheidingslijn: pl. 7.5. Kunstweg Zutphen/Lochem —Belvédère (vt. 5—62)—Kulsdom (bij II)—Geesteren (bij I)—Neede (bij I).

b. Achtergrens van de divisien.

Mossel (inbegrepen)—Groot Dochteren (blad Zutphen vt. 39—66) (inb.).

7. Opdracht voor de divisien.

A. Algemeen.

Hardnekkige verdediging van het toevertrouwde stellingvak. Voorgenomen tegenaanvallen zullen de D.Cn. niet bevelen voordat ik daarvan ben ingelicht.

B. I Divisie belet, dat de vijand vasten voet krijgt op het Z. gedeelte van den Lochemerberg en zal in nauwe samenwerking met IV Div. verhinderen, dat de vijand tusschen Ruurlo en den Lochemerberg doordringt teneinde dezen berg aldus Z. te omvatten.

C. II Divisie belet

D. De hws. moet op 4 October bij het aanbreken van den dag bezet zijn.

E. Verkenningen moeten heden plaats hebben.

8. Voorposten.

Op 3 October bij het invallen der duisternis moeten de stelling-voorposten zijn betrokken.

Taak: Standhouden.

Sterkte: In elk divisievak troepen ter waarde van hoogsten twee bataljons.

9. Artillerie.

A. Legerkorpsartillerie.

a. Commandant: Luit. Kol. P. van Art. Co. —I L.K.

b. *Samenstelling.*

I—10 R.A.	}	Groep Zuid
15 R.A. (min III)		Commandant: C.-15 R.A.
13 R.A. (min III)	}	Groep Noord:
III—6 R.A.		Commandant: C.-13 R.A.

c. *De L.K.A. moet haar stellingen betrekken in den nacht 3/4 October tusschen 0.00 en het aanbreken van den dag.*

d. *Aanwijzingen betreffende taak:*

Storende vuren op de grootste afstanden voor te bereiden door I—10 R.A. en een afd. 15 Hw. uit vooruitgeschoven stellingen en door een batterij van elk der in de hws. vooruitgeschoven Afdn. D.A. (zie onder B.), af te geven uit afzonderlijk daarvoor te bestemmen stellingen. Deelnemen aan tegenvoorbereidingsvuren (alleen vóór de hws.).

Aan de afsluitingsvuren vóór de vps., vóór de hws. en in de hws.; door Groep Zuid in vak I Div., door Groep Noord in vak II Div.

B. *Divisieartillerie.*

a. *Opstelling:*

De D.A. moet haar stellingen innemen in den nacht 3/4 October in het tijdvak van het inval-len der duisternis af tot 24.00.

De D.A. zoodanig op te stellen, dat met alle Btn. 7 veld vuur gebracht kan worden tot min-stens 1000 m. vóór de vps.

b. *Aanwijzingen betreffende taak.*

D.A.—I Div. en II Div. moeten — in de periode voorafgaande aan 's vijands aanval op de hws. — elk met een Afd. 7 Veld deel kunnen nemen aan de artillerie bestrijding, waartoe deze Afdn. tijdelijk worden vooruitgeschoven in de hws.

Er worden geen *tegenvoorbereidingsvuren* vóór de vps. voorbereid.

c. *Wederzijdsche steun vóór de frontlijn:*

I Div. moet *IV Div.* kunnen steunen met een Afd. 7 veld tot de lijn Boschheurne—Lindvelde en *II Div.* met een Afd. 7 Veld tot de lijn De Lindeboom (vt. 6—62)—Gelzelaar.

II Div. moet *I Div.* kunnen steunen met een Afd. 7 veld tot de lijn Zwiep—Overbiel.

IV Div. (*II L.K.*) kan *I Div.* steunen met een Afd. 7 veld tot de lijn Boschheurne—Nederbiel.

De vuurondersteuning door art. aan een neven-divisie wordt op mijn last afgegeven en moet aan mij worden gevraagd.

10. Luchtstrijdkrachten.

.....

11. Lichte troepen.

I Verk.A., te Goor.

Taak:

a. Verband opnemen met *Lt.Div.*

b. Een verder oprukken van doorgedrongen vijandelijke troepen in *W.* richting beletten.

c. Opnemen van deelen der *Lt.Div.*
(bijzonder bevel).

12. Luchtdoelbestrijdingsmiddelen.

.....

13. Legerkorpsreserve.

.....

14. Legerkorpstrein.

.....

15. Stafkwartieren en commandoposten.

C.—I L.K. en L.K.A.C.: Huize de Voorst, resp. De Ehze.

C.—L.K.A. : De Vlijt (vt. 3—63)

C.—I Div. : Den Bramel, resp. Wildenborch (vt. 2—60).

.....

.....

16. Verbindingen. Zie verbindingsbevel.

De Generaal-Majoor,
Legerkorpscommandant,

Aan:

.....

.....

C.-I Div. No. 11 t/m. 14 ter uitvoering.

.....

Exemplaar No. ...

GEHEIM.

I Legerkorps.
Artillerie-Commando.
13 B.

St.K. 3 Oct. 19...
10.00

Artilleriebevel.

1. L.K.A.

a. *Samenstelling Staf L.K.A.*

Luit. Kol. P. beschikt, behalve over de hem toegevoegde officieren over Kapitein A., Luitenant B., 2 wachtmeesters-verkenneren en 5 ordonnansen van het Art. Co.

b. *Stellingterreinen:*

I—10 R.A.: O. helft (vt. 4—61) en (vt. 4—62) doch aanvankelijk in de O. helft van (vt. 7—63).

15 R.A. (min III) één Afd. bij Begraafpl. Barchem,
 één Afd. W. van Dollehoed (vt. 5—62).

Laatstgenoemde Afd. komt aanvankelijk in stelling
 in de hws. in (vt. 8—61).

13 R.A. (min III)

III—6 R.A.

c. *Gevechtstreinen en munitiecolonnes.*

Opstellingen te kiezen in overleg met de Cn. der
 Divn. in welker vakken de groepen in stelling
 komen.

2. D.A.

De opstellingen van de in de hws. vooruit te schuiven
 Afdn. D.A. worden door de D.Cn. bepaald na overleg
 met den C.L.K.A.

3. Storende vuren.

Het eventueel doen afgeven van storende vuren door
 de vooruitgeschoven Afdn. wordt telkens dezerzijds bij
 afzonderlijk bevel geregeld.

Voor de uitvoering verstrekt C.L.K.A. ook schiet-
 opdrachten aan de Afdn. der D.A., onder mededeeling
 daarvan aan den betrokken D.A.C.

4. Artilleriebestrijding.

Schietopdrachten voor deelname aan de artilleriebe-
 strijding door de vooruitgeschoven Afdn. der D.A.
 worden door C.L.K.A. aan deze Afdn. verstrekt, met
 mededeeling er van aan den betrokken D.A.C.

5. Vuurplannen.

De vuurplannen der Divn. voor de afsluitingsvuren
 vóór de vps. worden heden te 20.00 bij mij ingewacht;
 die voor de tegenvorbereidingsvuren vóór de hws.
 op 4 October, 12.00; die voor de afsluitingsvuren in en
 voor de hws. op 4 October, 16.00. Hierbij ook te reke-

nen op de vooruitgeschoven Afdn. D.A.

Bij het opmaken dezer vuurplannen voorts te rekenen op *steun* van Groep Zuid in vak I Div., van Groep Noord in vak II Div. en op *eventueelen steun* van één Afd. 15 hw. van Groep Zuid (Noord) in vak II Div. (I Div.).

6. **Vuurondersteuning door L.K.A. aan D.A.**

De D.Cn. regelen in rechtstreeksch overleg met de Cn. der Groepen de wijze van aanvragen van de door de Afdn. L.K.A. af te geven *afsluitingsvuren*.

Deze vuren hebben steeds *voorrang* boven andere vuren.

Steun van Afdn. van Groep Zuid (Noord) aan II (I) Div. moet aan mij worden gevraagd of wordt door mij bevolen.

7. **1e Art. meetcompagnie.**

Op 4 October van 6.00 af in bedrijf.

.....

Zie overigens bijzonder bevel.

8. **T.A.**

T.A. meet punten op, in de eerste plaats ten behoeve van de Art. Meetcompagnie en ten behoeve van de L.K.A. en de vooruitgeschoven Afd. D.A.

Gegevens te ontvangen en aanvragen te richten tot de rekgroep bij pl. 10 kunstweg Zutphen/Lochem.

9. **Weerdienst.**

Weerstation wordt gevestigd te, golf-
lengte Artillerieweerberichten worden verstrekt van 4 October, 3.00 af.

10. **C.-vliegtuiggroep doet reeds heden opname nemen in seriebeeld van de terreinen, geschikt voor stellingname door vijandelijke artillerie.**

Aanvangende 4 October, 6.00, is steeds 1 vliegtuig van de Ar. V.A. ter beschikking van C.L.K.A. op vliegveld

11. Nummering *merkpunten en voor te bereiden vuren:*

C.-I Div.	1 t/m 25	100 t/m 199
C.-II Div.	26 t/m. 50	200 t/m. 299
C.D.G.A.	51 t/m 99	300 ex.

12. Munitie.

De munitie van de gevechtstreinen en munitiecolonnes van D.A. en L.K.A. wordt in de stellingen uitgepakt en het eerst gebruikt, met dien verstande, dat in de stellingen der vooruitgeschoven Afdn. L.K.A. en D.A. resp. ± 90 en ± 150 schoten per stuk worden opgelegd.

Geen caissons in de stellingen.

De munitie uit 4-I Aut.Bat. wordt heden na het invalen der duisternis uitgepakt op de av.pl. munitie en is aldaar na 24,00 ter beschikking van de D.Cn. en C.L.K.A.

De verdere aanvulling van munitie geschiedt in den nacht van 4 op 5 October.

13. Waarnemingspunten.

Lichtmeetdienst heeft voorrang voor Kerk Barchem, Belvédère (vt. 5-62), toren Lochem. Overigens heeft L.K.A. voorrang boven D.A.

14. Verbindingen.

Vbd.A.-Art.Co. verbindt cp.-C.L.K.A. met mijn cp. en met de cpn. van de Groepen Zuid- en Noord. Cn. groepen Zuid en Noord verbinden zich met den cp. van D.A.C.-I Div., resp. II Div. en zorgen voor doorverbinding met de vooruitgeschoven Afdn. D.A.

De D.Cn. dragen zorg voor de overige verbindingen,

welke zij noodig achten ten behoeve van het aanvragen van steun, door de L.K.A. aan de D.A. te verleen. (zie punt 6).

15. Commandoposten.

C.-Groep Zuid: Wandelzicht (vt. 4-61).

C.-Groep Noord: Exel tol (vt. 3-66).

De Kolonel,
L.K.A.C.,

Aan:

.....

Exemplaar No...

COMMANDANT I. LEGERKORPS.

Sectie I.¹.
No. 35 B.

St.K., 3 October 19...
11.30 (1)

GEHEIM.

9 Bijlagen:

- I. Telefoondradenkaart.
- II. Schuilnamen en oproepseinen.
- III. Herkenningsleters inf. U-seinlampposten, berichtkokerterreinen en wimpels vbd. vliegtuigen.
- IV. Herkenningsletters lws.
- V. Seinen vbd. vlieger.
- VI. Lichtpistoolseinen.
- VII. Sleutelwoorden schuilnamen en oproepseinen. (alleen van C.-I. en- II Div.)
- VIII. Sleutelwoord radio-oproepseinen (alleen voor C.-I en II Div.).
- IX. Sleutelwoord cijfervierkant.

¹) Is vooraafgegaan door voorloopige mondelinge aanwijzingen.

Verbindingsbevel voor 3 October e.v.d.

(ter regeling van punt 16 van het Alg. verd. bevel van C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1, No. 12 B.)

1. Hoofd- en Stafkwartieren, commandoposten, verbindingsposten en telefoonaansluitingen.

COMMANDANT	Hoofd- en Stafkwartieren, commandoposten en standplaatsen.	vb dp.	Telefoonaansluitingen.	
			vóór 3 Oct., 15.00	ná 3 Oct., 15.00
C.-Ijsselleger	Nabij de St.Kn., cpn. en standplaatsen.
C.-I L. K.	St.K. Huize de Voorst		Rkt. Zutphen en cp.-C.-I L.K.
L.K.A.C.-I L.K.	cp. De Ehze		Rkt. Almen	Rkt Almen St. K.-C.-I L.K., cp.-C.-I Div. en C.-I Verk. A.
C.L.K.A.	cp. De Vlijt			cp.-C.-I L.K.
C.-I Div.	St.K. Den Bramel cp. Wildenborch		Rkt. Lochem	cp.-C.-I L.K. en rkt. Zutphen.
C.-I Verk.A.	Goor			cp.-C.-I L.K.
C.-Vbd.A.	Almen		Rkt. Almen	Rkt. Almen.
Duivenhok.	Almen		Rkt. Almen	Rkt. Almen.
.....

2. Telefoonverbindingen.

Mijn Vbd.A. brengt tot stand de telefonische verbindingen, aangegeven op Bijlage I. Alle verbindingen bedrijfsklaar 3 October, 15.00.

Volgorde, waarin de vbdn. tot stand moeten komen:

1. tusschen mijn cp. en den cp. van C.-I. Div. en C.-II Div.

2. tusschen mijn cp. en den cp. van C.-I Verk. A.
3. tusschen mijn cp. en mijn St.K.
4. de overige vbdn.

De D.Cn. en C.-I Verk.A. hebben tot nader order de beschikking over de plaatselijke telefoonnetten in hun gebied.

Voor het in gebruik nemen van de op bijlage I aangegeven bestaande geleidingen is machtiging van den O.L.Z. verkregen; andere bestaande geleidingen zoo mogelijk vooraf aan mij aan te vragen.

Dwarsverbindingen met cp.-C.-II L.K. en cp.-C.-Lt.Div. via centrale cp.-C.-IJsseleger.

Met de Cn. van aangrenzende vakken is overeengekomen, dat vd. personeel ook buiten de betrokken scheidingslijnen werkzaamheden ten behoeve van den vbd. mag verrichten.

3. Dienst op Rijkskantoren.

In het gezagsgebied van C.-IJsseleger is alle lijntelegraaf- en telefoonverkeer, anders dan voor regeerings-, militaire of dienstdoeleinden geschorst.

Alle rijkskantoren in dat gebied zijn onafgebroken voor den telegraaf- en telefoondienst opengesteld.

Van de telefoonsectie van mijn Vbd.A. 1 Korporaal-telegrafist en 3 telegrafisten tewerk te stellen op het rkt. Zutphen. Dit personeel meldt zich 3 October, 12.00 bij den directeur van dat kantoor en is tot nader order tot diens beschikking.

4. Radioverbindingen.

Radioposten ingedeeld bij:

- a. mijn cp. (zware rdp.), in verbinding met H.K.-C.-IJsseleger, cp.-C.-II L.K., cp.-C.-Lt. Div., en
- b. mijn cp. (lichte rdp.), in verbinding met cp.-C.-I. Div., cp.-C.-II Div. en C.-I. Verk.A.;
- c. mijn L.K.A.C. (lichte rdp.) in verbinding met C.L.K.A., D.A.C.-I. Div. en D.A.C.-II Div.

Alle posten bedrijfsklaar 3 October, 15.00.

Voor de in te richten netten, oproepseinen, golflengten, reserve-golflengten en oproepseinen lws. zie mijn radiobevel van heden, Sectie I.1, No. 36 B.

Seinen tot het uiterste beperken. Onafgebroken luisteren.

Radioposten, die in ander verband treden dan waarin zij waren tijdens de toekenning van hun oproepsein, behouden dat oproepsein totdat wijziging wordt gebracht in het desbetreffend sleutelwoord of in (het) de toegekende diagonalen.

5. Geheimtelegraafverbindingen.

Aanvragen van geheimtelegraafstoestellen zoo tijdig mogelijk aan mij.

6. Optische verbindingen.

Voorloopig geene.

7. Ordonnansen verbindingen.

Ter beschikking van C.-Vbd.A.-I L.K. 2 bereden ordonnansen, 2 motorordonnansen en 2 wielrijderordonnansen van mijn St.K.

Dit personeel meldt zich bij C.-Vbd.A.-I L.K. op 3 October, 14.00.

8. Postduivenverbindingen.

C.-I Verk.A. ontvangt van C.-Vbd.A.-I L.K. 12 postduiven uit het particuliere hok van J. L. Nijendijk, bakker te Almen.

Binnengekomen berichten per telefoon naar mijn cp. over te brengen.

C.-I en II Div. hebben de beschikking over de particuliere duivenhokken in het hun toegewezen vak.

9. Schuilnamen en oproepseinen.

Zie bijlage II.

Eenheden, die in een ander verband treden dan waarin zij waren opgenomen bij de toekenning van hun schuilnamen, behouden deze, totdat wijziging wordt gebracht in

het desbetreffende sleutelwoord, of in de ter beschikking gestelde diagonalen. Meer exemplaren van de schuilnamenlijst bij mij aan te vragen.

10. Voor *herkenningsletters inf.-U-seinlapposten, berichtkokerterreinen en wimpels vbd. vliegtuigen* zie Bijlage III, voor *herkenningsletters lws.* Bijlage IV, voor *seinen van den verbindingsvlieger* Bijlage V, voor *lichtpistoolseinen* Bijlage VI, voor *sleutelwoord schuilnamen en oproepseinen* Bijlage VII (alleen voor C.-I Div., C.-II Div.), voor *sleutelwoord radiooproepseinen* Bijlage VIII (alleen voor C.-I en II Div.) en voor *sleutelwoord cijfervierkant* Bijlage IX.

11. Mijn Vbd.A. voor zoover niet in bedrijf, te Almen.

De Generaal-Majoor,
Legerkorpscommandant,

Aan:

.....

.....

C.-I Div. Nr. 11 t/m. 14 ter uitvoering.

.....

Ex. No.....

GEHEIM.

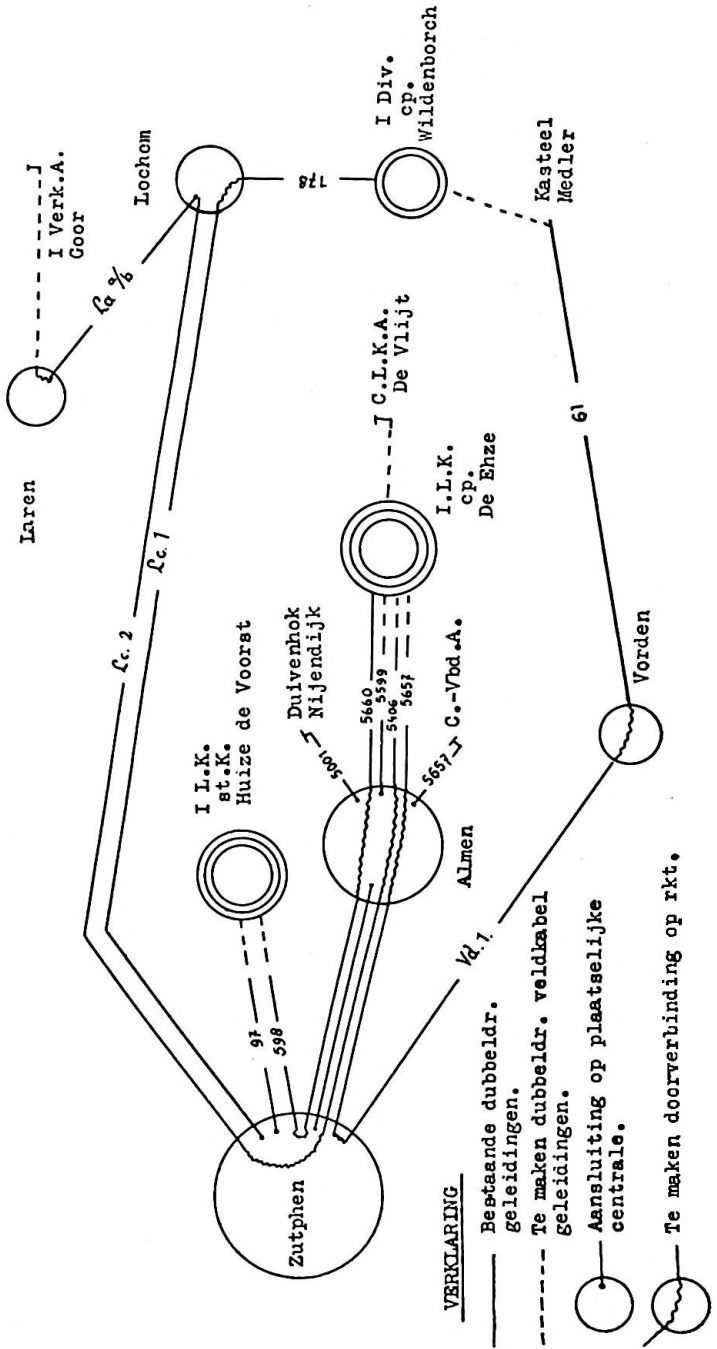
Bijlage II van het verbindingsbevel van
C.I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1.
No. 35 B.

Schuilnamen en oproepseinen.

C.-Ijsselleger	Z 66	C.-I Verk.A.	R 42
C.-II L.K.	A 71	C.-9 E.W.	L 10
C.-Lt.Div.	Z 73	C.-10 E.W.	T 97
C.-Vbd.A.-Ijssel		C.-1 M.P.	A 91
leger	R 34	C.-I Res.E.H.	L 13
C.-I L.K.	X 20	C.-1 S. Paw.	A 70
C.-Vbd.A.-I L.K.	D 34	C.-1 S. mr.v.8	H 12

Bijlage I van het verbindingsbevel van
C.-I L.K. van 3 October 19...., Sectie I.1 Nr. 35 B.

GEHEIM.

L.K.A.C.-I L.K.	Y	95	C.-mun.col.-II-13	
C.L.K.A.-I L.K.	K	65	R.A.	T 39
C.-Gr.Zuid Art. (C.-15 R.A.)	W	6	C.-1 C.Ptr.	E 81
C.-I-10 R.A.	J	76	C.-I L.K.T.	W 15
C.-1-I-10 R.A.	F	62	C.-I VI.A.	N 33
C.-2-I-10 R.A.	S	56	C.-I Vb.A.	M 49
C.-3-I-10 R.A.	T	94	C.-I.Z.S.A.	U 90
C.-mun.col.-I-10 R.A.	S	23	C.-I P.A.	F 45
C.-I-15 R.A.	D	9	C.-1 C.A.At.	P 47
C.-1-I-15 R.A.	Y	96	C.-I Aut. Bat.	M 48
C.-2-I-15 R.A.	M	30	C.-1-I Aut. Bat.	B 22
C.-mun.col.-I-15 R.A.	X	55	C.-2-I Aut. Bat.	G 85
C.-II-15 R.A.	G	44	C.-3-I Aut. Bat.	F 31
C.-1-II-15 R.A.	N	86	C.-4-I Aut. Bat.	I 57
C.-2-II-15 R.A.	X	40	C.-1 Art. Meetcomp.	K 2
C.-mun.col.-II-15 R.A.	I	54	C.-I Lu.A.	C 87
C.-Groep N. art. (C.-13 R.A.)	Z	74	C.-1-I Lu.A.	K 27
C.-I-13 R.A.	N	100	C.-2-I Lu.A.	O 53
C.-1-I-13 R.A.	Z	77	C.-3-I Lu.A.	C 14
C.-2-I-13 R.A.	N	71	C.-1 VI. Gr.	C 5
C.-3-I-13 R.A.	U	1	C.Ver.V.A.-1	
C.-mun.col.-I-13 R.A.	I	51	VI.Gr.	V 21
C.-II-13 R.A.	H	83	C.-Ar.V.A.-1	
C.-1-II-13 R.A.	Y	73	VI. Gr.	O 46
C.-2-II-13 R.A.	B	67	C.-Bes.V.A.-1	
C.-3-II-13 R.A.	W	24	VI.Gr.	E 36
			C.-I Div.	R 3
			I Div. diagonaal 22	
			C.-II Div.	L 19
			II Div. diagonaal 23	
			
			

Ex. No.....

GEHEIM.

Bijlage III van het verbindingsbevel van C.-I L.K. van
3 October 19..., Sectie I.1. No. 35 B.

*Herkenningsletters inf. U-seinlapposten.**Berichtkokerterreinen.**Wimpels vbd. vliegtuigen.*

ONDER-DEEL	Herkenningsletters inf. U-seinlapposten.	Berichtkokerterrein (z.n)	Wimpels vbd. vliegtuigen
I L.K.	X T	Nabij de inf. U- seinlap- posten	1 wimpel rechts
I Verk.A.	I N		1 wimpel links
I Div.	V I		} 1 wimpel links 1 rechts
R.Gr.	T L		
R.J.	X V		
4 R.I.	L X		
II Div.	V T		} 2 wimpels links
10 R.I.	L I		
15 R.I.	V V		
22 R.I.	X I		

GEHEIM.

Ex. No.....

Bijlage IV van het verbindingsbevel van C.-I L.K. van
3 October 19..., Sectie I.1 No. 35 B.

Herkenningsletters luchtwaarnemingsstations.

L.K.A.C.-I L.K.	A B	D.A.C.-II Div.	
C.L.K.A.-I L.K.	A	(C.-6 R.A.)	C D
C.-I-10 R.A.	A B C	C.-I-6 R.A.	B C D
C.-15 R.A.	D E	C.-II-6 R.A.	A C E
C.-I-15 R.A.	B C	C.-III-6 R.A.	D
C.-II-15 R.A.	A B E	C.-16 R.A.	A B C D
D.A.C.-I Div.		C.-I-16 R.A.	A D
(C.-2 R.A.)	B	C.-II-16 R.A.	B D
C.-I-2 R.A.	A B D	C.-17 R.A.	A C D
C.-II-2 R.A.	A C	C.-I-17 R.A.	A E
C.-III-2 R.A.	C	C.-II-17 R.A.	C E

N.B. De letter E aan te geven door een bijseinlap uit te leggen loodrecht op de beenen van den U-seinlap aan de open zijde der U en op 4 m van het uiteinde der beenen verwijderd.

GEHEIM.

Bijlage V van het verbindingsbevel van
C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1.
No. 35 B.

Seinen van den verbindingsvlieger.

Beteekenis.	Seinpistoolsein.	Seinhoorn.
Sein 1. Waar zijt gij?	Wit.	—(a)
Sein 2. Begrepen.	Meer witte sterren	...—
Sein 3. Een aanval bedreigt U uit de richting, waarin ik vlieg.	Meer roode sterren	—.(n)
Sein 4. Het terrein vóór U in de richting, waar- in ik vlieg is niet of zwak bezet.	Rood	—...— (x)

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage VI van het verbindingsbevel van
C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1.
No. 35 B.

Lichtpistoolseinen.

Beteekenis.	Sein.
Vijandelijke afdeelingen naderen. (tevens alarmsein)	Serie rood.
Wij hebben munitie-aanvul- ling noodig.	Serie drie witte sterren.
Vijand stelt zich gereed voor den aanval.	Serie vijf roode sterren (overdag) of serie goud schitterlicht ('s nachts).
Vijandelijke aanval afge- slagen.	Serie gele rook (overdag) of serie wit licht (zweef- licht) ('s nachts).

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage VII van het verbindingsbevel van
C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1.
No. 35 B.

(Alleen bestemd voor C.-I en II Div.)

Onverwijld na kennisneming vernietigen.

Sleutelwoord schema schuilnamen en oproepseinen:
ORANJE.

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage VIII van het verbindingsbevel van
C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1.
No. 35 B.

(Alleen bestemd voor C.-I en II Div.)

Onverwijld na kennisneming vernietigen.

Sleutelwoord schema radio-oproepseinen: HENDRIK.

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage IX van het verbindingsbevel van
C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1.
No. 35 B.

Onverwijld na kennisneming vernietigen.

Sleutelwoord cijfervierkant: TILBURG.

Ex. No. ...

COMMANDANT I LEGERKORPS.

Sectie I. 1. St.K., 3 October 19...
No. 36 B. 11.30 (1)

GEHEIM.

Radiobevel voor 3 October 19... e.v.d.

(ter nadere regeling van punt 4 van het verbindingsbevel
van C.-I L.K. van 3 October 19..., Sectie I.1, No. 35 B.)

(treedt in werking 3 October 15.00)

(1) Is voorafgegaan door voorloopige aanwijzingen.

Netten	Radioposten van :	Oproep- seinen	golflengte in m	Res. golflengte in m	
Net-Leger	C.-Ijsselleger C.-I L.K. C.-II L.K. C.-Lt. Div.	N J O X W L C A	1227	1478	
L.K. net Algemeen	C.-I L.K. C.-I. Verk. A C.-I Div. C.-II Div.	D B Y L S X N D	510	579	
Artillerie	L.K.A.C. C.L.K.A. D.A.C.-I Div. D.A.C.-II Div	X C R J E Z P.T.	639		
Divisienetten I Div.		diag. 9a en 10a	60		52
II Div.		„ 8a en 12a	58		51

Oproepseinen lws.

L.K.A.C.	M F	C.-I-15 R.A.	Z S
C.L.K.A.	G A	C.-II-15 R.A.	O M
C.-I-10 R.A.	F N	C.-III-6 R.A.	W R
C.-15 R.A.	B U		

De Generaal-Majoor,
Legerkorpscommandant,

Aan:

.....
C—I Div. Nr. 11 t/m 14 ter uitvoering.

.....

SAMENVATTING VAN DE OVERIGE LEGERKORPSBEVELEN

I. Aan- en afvoer.

A. *Levensmiddelen.*

aanvullingsplaatsen:

a. voor I Divisie Molendijk (vt. 2—60) open voor
aanvulling 4 October van 1.00—6.00.

b. voor II Divisie

B. *Munitie.*

aanvullingsplaatsen:

a. voor I Divisie artillerie munitie.

't Hiemke (vt. 38—61), blad Zutphen, is voor
aanvulling open 4 October te 0.00.

b. voor I Divisie infanterie munitie

Nijland (vt. 3—60), blad Groenlo, is open voor
aanvulling in den nacht 4/5 October volgens nadere
regeling.

C. *Benzine, Banden, Olie, Smeermiddelen enz.*

aanvullingsplaats: station Voorst is doorlopend ge-
opend. Alvorens uit de voorraden op het eindstation
(tevens aanvullingsplaats) te putten, moet zooveel
mogelijk gebruik gemaakt worden van de plaatselijke
voorraden.

D. *Zieken en gewonden.*

Afvoerstation: Zutphen. Vertrek treinen voorloopig te
10.00 en 16.00.

E. *Paarden.*

Afvoerstation: Brummen. Vertrek treinen voorloopig
te 11.00.

F. *Afvoer materieel en buit.*

De afvoer van materieel moet geschieden door inleve-
ring op de av. pl. Im.

Buit gemaakte paarden, auto's en rijwielen alleen af te
voeren voorzover zij niet noodig zijn om eigen ver-
liezen aan te vullen.

G. *Krijgsgevangenen.*

Divisiegewijze verzameld af te voeren naar Warnsveld.

II. *Verpleging.*

- a. *Aanvoer op 3/4 October.*.....
 Etappenrantsoen No. 1 voor 5 October.
 Haver voor 5/6 October.
 Schoon waschoed.
 20 helmen aangevraagd op 30 September door 1 M.C.
 30 overjassen aangevraagd op 29 September door 16 R.A.
- b. *Verplegingsgebieden* vallen samen met het opstellingsgebied van de afzonderlijke onderdeelen.
- c. *Maximum prijzen.*
 aardappelen per 10 kg. f
 hooi .. 1000 kg. f
 stroo .. 1000 kg. f
- d. *Intendancegoederen.*
 Intendancegoederen, welke niet bij den troep hersteld kunnen worden, worden afgevoerd naar de aanvullingsplaats voor levensmiddelen.
 Aanvraag voor aanvulling van intendancegoederen kan dagelijks geschieden op het rapport. Het aangevraagde zal in den regel 6 dagen na de aanvraag op de aanvullingsplaats ter beschikking zijn.
- e. *Reinigen van lijf- en werkgoederen.*
 Te wasschen lijf- en werkgoederen moeten op 5/6 October op de aanvullingsplaatsen worden ingeleverd in dezelfde verpakking, waarin hedennacht schoon waschoed wordt verstrekt.
-

III. *Gasbevel.**Vijand.*

Te verwachten zijn gasaanvallen uit vliegtuigen (bomwerpen) door artillerie beschieting.

Individueele bescherming.

De plaatsen van gasdepots en gaskamers moeten zoo spoedig mogelijk worden gemeld.

Vbd. A.-I L.K. maakt gebruik van gaskamer St.K.-I L.K.

.....

De D.Cn. bepalen, welke kleine onderdeelen van de gaskamer en het gasdepot van grootere onderdeelen gebruik zullen maken.

Collectieve bescherming.

Stapelning van levensmiddelen en munitie in de openlucht moet worden vermeden. Indien dit onvermijdelijk is, moet van dekzeilen worden gebruik gemaakt.

Gasalarmeering.

Moet 5 October te 10.00 geregeld zijn.

Proefalarm op 5 October te 15.00 en te 21.00.

Ontsmetting materieel.

Alleen klein materieel, zooals wapens en uitrustingsstukken worden ontsmet, het overige besmet materieel af te voeren naar de verzamelplaatsen welke moeten worden ingericht nabij de in het geneeskundig- en het veterinairebevel genoemde ontsmettingsplaatsen. C.-I Aut. Bat. stelt hiervoor bij elke ontsmettingsplaats twee gesloten vrachtauto's ter beschikking.

Laboratorium.

Het Laboratorium van de Sectie IIIc. van St.K.-I L.K. wordt ingericht te Almen.

Gasinlichtingsdienst.

Zoodra de vijand van Gas gebruik maakt, moet dit onmiddellijk worden gemeld per gasrapport.

Verzamelde scherven, grondmonsters e.d. zoo spoedig mogelijk opzenden naar het Laboratorium.

IV. Versterkingsbevel.

Pionierstroepen en burgerwerkkrachten.

.....

I L.K.

Op 4 October te 9.00 komen te Almen als legerkorpsspionierstroepen ter beschikking van C.-I L.K.:
twee compagniën pioniers.

Op 6 October te 10.00 te Warnsveld een detachement wegentroepen sterkte 100 man, uitgerust met wegebouwmachines en materialen.

In het terrein aanwezige materialen.

Deze zijn zonder machtiging voor de stellingbouw beschikbaar, met dien verstande, dat bij het gedeeltelijk sloopen van gebouwen, het hakken van boomen e.d. getracht moet worden het oorspronkelijke landschapsbeeld zoo goed mogelijk te bewaren.

*Werkzaamheden voor de pioniers.**A. Legerkorpsspioniers.*

Volgens aanwijzingen te geven door Hoofd Sectie V.

- a. Maken van vechtwagenhindernissen en voorbereiden van het leggen van mijnenvelden op nog nader aan te geven plaatsen.
- b. Scherfvrij inrichten van mijn commandopost en de Hoofdverbandplaats.
- c. Opruimingen in het voorterrein volgens een op te maken vernielingsplan en in afwachting daarvan een aanvang maken met het vernielen van hooge waarnemingspunten in het voorterrein van de stelling.
- d. Versperren van het Twente Kanaal.
- e. Het opzetten c.q. draszetten der oevers van de Bolksbeek en de Schipbeek door opstoppen bij het Twentekanaal.

B. Divisiepioniers.

I Div. te bepalen door den Div. C.

.....

Volgorde der werkzaamheden.

1e periode (4 t/m. 6 October).

Innemen en maskeeren van gevechtsofstellingen. Inrichten van groepsversterkingen met schuilnis. Opruimingen voor verbetering van het schootsveld, de waarneming en de vuurleidnig. Commandoposten, hulpposten en verbandplaatsen. Eenvoudige hindernissen.

Bescherming van de voornaamste verbindingen.

Afwachtingsdekkingen.

2e periode (7 October en eventueel volgende dagen).

Uitbreiding van de schuilplaatsen en verdere afwachtingsdekkingen. Uitbreiding der hindernissen.

Gemeenschappen.

Centrale aanmaak.

.....
Overigens divisies- en regimentsgewijze te organiseren.

Werktijden.

7.30—10.00

10.30—13.00

14.00—16.30

18.30—20.30.

Indien per dag één uur of meer niet gewerkt kan worden moet het verlies door avond- of nachtarbeid zoo veel mogelijk worden ingehaald.

Werkrapporten.

Om den anderen dag in te dienen te beginnen met 5 October te 20.00.

Iste DIVISIE.
— Schets op blz. 149 —

Handelingen en bevelen van C.-I Div.

Hoewel reeds ingelicht omtrent de algemeene taak welke aan het IJsselleger is opgedragen, ontvangt C.-I Div. eerst op 3 October omstreeks 9.00 de eerste Legerkorpsbevelen met een Mededeeling van Gegevens.

De D.C., de Chef van den Staf en de D.A.C. nemen elk een exemplaar van deze bevelen ter hand en beginnen deze ieder voor zich zelf te bestudeeren. Het vaststellen van een definitief „*Plan van de Verdediging*” alleen op grond van deze bevelen is bezwaarlijk en ook gelukkig niet noodig, aangezien de hws. eerst morgen bij het aanbreken van den dag bezet moet zijn en de voorposten pas hedenavond bij het invallen der duisternis moeten uitstaan. Er is dus tijd beschikbaar om voorbereidingen te treffen en verkenningen te houden waarvan een dankbaar gebruik zal worden gemaakt.

Ten einde den beschikbaren tijd uit te buiten aarzelt de D.C. niet om ook reeds de verkenningen van zijn ondercommandanten aan te zetten, hiervoor en ook voor de door hem persoonlijk te houden verkenningen is echter noodig, dat hij op grond van de ontvangen bevelen aan de hand van kaartstudie, zich een *voorloopig plan* vormt en dit in een verkenningsbevel ter kennis brengt aan deze ondercommandanten.

Het eerste wat op het St.K. van I Div. dus moet geschieden is het ontwerpen en direct gereed maken van een bevel voor de Verkenningen, op grond van dat voorloopig plan. De Chef van den Staf geeft hiervoor opdracht aan Sectie I.1.

De ondercommandanten zijn uit den aard der zaak in de voorafgaande dagen ingelicht omtrent den toestand in het algemeen. De D.C. acht het gewenscht hen thans ook onverwijld in kennis te stellen met de laatste gegevens voor zoover voor hen van eenig belang. In verband hiermede doet de Chef van den Staf door Sectie I.3 samenstellen.

„Een Mededeeling van Gegevens”.

GEHEIM.

C.-I Div.
Sectie I.1.
No. 8 B.

St.K., 3 October 19...
10.15

Verkenningbevel.

1. *De versterkte I Div.* heeft opdracht zich ter hardnekkige verdediging in te richten, in het vak.

Zuid begrensd door de lijn: Mossel (inb.)—Boschheurne (inb.)—pl. 26 Kunstweg.

Ruurlo/Borculo—Haarlo (inb.)

Noord begrensd door de lijn: Belvédère (vt. 5—62)
— Kulsdom (n. inb.) —Geesteren (inb.)

2. *Aanwijzingen voor de verdediging.*

a. Algemeen beloop frontlijn: Lebbinkbeek—Berkel.

b. „ „ stoplijn: Brouwershoek—Maandag
—Lage Veld—O. rand Lochemerberg.

c. Voorpostenweerstandslijn: Oostrand Borculo.
— Oostrand Geesteren.

3. *Bezetting.*

Twee vakken.

4 R.I., versterkt met I-R.J.: Zuid.

R.Gr., versterkt met II-R.J.: Noord.

Scheidingslijn: Veldzicht bij R.Gr.

De voorposten moeten op 3 October bij het invallen van de duisternis betrokken zijn.

De hws. moet bezet zijn op 4 October bij het aanbreken van den dag.

4. *Artillerie.*

Rechtstreeksche steun in Z. vak: twee afdn. 7 veld.

Rechtstreeksche steun in N. vak: één afd. art.

De geheele D.A. moet uit hare normale opstellingen kunnen vuren in de hws. tot voor de Stoplijn en met alle Btn. 7 Veld tot minstens 1000 m vóór de vps.

5. *Divisiereserve.*

Aanvankelijk R.J. (min I en II), later eventueel versterkt met de geheel of gedeeltelijk teruggenomen voorposten.

6. *Opdrachten.*

I. De R.Cn. der inf., vak Cn., gaan op het terrein na of de gegeven aanwijzingen voor hen oordeelkundig en uitvoerbaar zijn en stellen overigens vast:

- a. het juiste beloop van frontlijn en stoplijn.
- b. het gewenschte beloop van de voorp. weerstandslijn.
- c. de waarnemingsmogelijkheid.
- d. of de aangewezen sterkte aan troepen toereikend is om aan de opdracht „*hardnekkige verdediging*” van het toegewezen vak te kunnen voldoen.

II. C.-R.J. verkent:

- a. de legeringsmogelijkheid voor de Div.res.
- b. een alarmopstelling voor de Div.res. in de strook tusschen Z. Div. grens en den Lochemerberg.

III. De Afd. Cn. der Artillerie verkennen volgens aanwijzingen te geven door den D.A.C.

7. *Verkenningrapporten.*

De verkenningrapporten toegelicht door eenvoudige schetsen worden heden uiterlijk te 13.30 bij mij ingewacht op het Kasteel de Bramel (vt. 37—60) blad Zutphen.

De Kolonel,
Divisiecommandant.

Aan:

.....

C-4 R.I. No. 4. ter uitvoering.

.....

Ex. No. ...

GEHEIM.**COMMANDANT I DIVISIE.**

Sectie I.3.

St.K., 3 October 19...

No. 4 M.

10.00

Mededeeling van gegevens.

— afgesloten 9.00 —

1. *Vijand.*

De concentratie van sterke roode troepen bestaande uit meerdere Legerkorpsen op ongeveer 60 à 70 km afstand van onze Oostgrenzen gaat nog steeds voort, de Staven van het Roode VIII L.K. en het Roode X L.K. zijn reeds aangekomen, verschillende inlichtingen wijzen er op dat vermoedelijk ook een of meer gemotoriseerde divisiën en een pantsersdivisie worden aangevoerd.

Roode lt. troepen hebben hedenmorgen op verschillende punten de voeling opgenomen met onze lichte troepen, zonder nog ergens tot een krachtige actie te zijn overgegaan.

2. *Luchtstrijdkrachten.*

Luchtbombardementen hadden nog niet plaats.

De Kolonel,

Divisiecommandant,

Aan:

.....

C.-4 R.I. ex.nr. 8

.....

DE TERREINVERKENNING VAN C.-I. D I V.

De door Commandanten van groote eenheden uit te voeren terreinverkenning moet omvatten een tactische verkenning en een technische verkenning. Met dit voor oogen doet de D.C. zich bij zijn verkenning vergezellen door:

den Chef van den Staf;

den D.A.C.;

het Hoofd Sectie V van zijn St.K.

den C.-I Bat. p.a.g.

Bij de Tactische verkenning bepaalt de D.C. zich tot tactische hoofdzaken en zal hij slechts bij uitzondering op eenige details ingaan. In ons geval gaat de belangstelling van den D.C. in het bijzonder uit naar:

- a. de frontlijn en het beloop van deze belangrijkste tactische lijn in het toegewezen divisievak;
- b. de stoplijn waarvan het beloop de in de diepte op te stellen zware infanterie wapenen moet begunstigen;
- c. naar de mogelijkheid die het terrein biedt ter begunstiging van de te organiseeren pantserafweer;
- d. de aansluiting met de nevenvakken en onderlinge ondersteuning op de scheidingslijnen;
- e. de samenwerking infanterie-artillerie- en de in verband met de gesteldheid van het terrein eventueel te geven aanwijzingen voor het vuurplan;
- f. de mogelijkheid tot waarneming van uit de stelling en het inzicht in de stelling van uit het voorterrein.

De Technische verkenning omvat in hoofdzaak:

- a. een globale beoordeeling van den omvang der voorzieningen, welke getroffen moeten worden voor het verbeteren van de vuuruitwerking;
- b. het onderzoeken van de mogelijkheid tot verbetering der waarneming;
- c. de beoordeeling der waarde van de aanwezige natuurlijke hindernissen in het bijzonder in verband met de pantserafweer;
- d. een globale beoordeeling van den te verrichten opruimingsarbeid;
- e. het beoordeelen van het terrein met het oog op uit te voeren vernielingen;
- f. de beoordeeling der waarde van de natuurlijke maskeering;
- g. het nagaan van de bodemgesteldheid en grondwaterstand;
- h. de beoordeeling der waarde van aanwezige gemeenschapswegen;

- i. het verkrijgen van gegevens omtrent aanwezige voorraden materialen, gereedschappen en hulpmiddelen.

De tactische- en technische verkenningen van den D.C. zijn in geen geval afzonderlijke min of meer op zich zelf staande handelingen, zij moeten steeds hand aan hand gaan en elkaar geheel aanvullen.

Het is bij deze verkenningen, dat de D.C. zijn besluit steeds in hoofdzaken zal opbouwen.

Het besluit van C.-I Div.

Commandant I Divisie heeft zich in verband met de ontvangen bevelen een denkbeeld te vormen omtrent de groote lijnen waarop hij met de onder zijn bevel staande troepen wenschte op te treden en de tactische grondgedachten welke dit optreden moeten beheerschen.

Hij moet zich een algemeen plan van uitvoering vormen en dien overeenkomstig een besluit nemen, hetwelk op schrift wordt gesteld, geteekend en van dagtekening en uur voorzien. Het *besluit* is een archiefstuk, wordt geboekt in het bevelregister en bij Sectie I opgelegd.

De D.C. heeft hiervoor overwogen:

1. *De ontvangen opdracht* behelst het hardnekkig verdedigen van een aangewezen stellingvak met als bijzondere taak, te beletten, dat de vijand vaste voet krijgt op het Z.gedeelte van den Lochemerberg en om in nauwe samenwerking met de Z. nevendivisie te beletten, dat de vijand tusschen Ruurlo en den Lochemerberg doordringt, teneinde dezen berg zuid te omvatten.

Het eerste gedeelte van deze opdracht eischt een sterke bezetting van de hws, het opvoeren van het afstootend vermogen en de stormvrijheid van de stelling, waarvoor in den hiervoor beschikbaren tijd er veel gepioneerd en opgeruimd zal moeten worden.

Het tweede gedeelte van de opgedragen taak vraagt naast overleg met den Commandant van de Zuidelijke nevendivisie, het beschikbaar houden van een vrij sterke divisiereserve, die geheel of voor een groot gedeelte op-

stelling zal moeten vinden in het Zuidelijke gedeelte van het Divisievak.

2. *De gegevens omtrent den vijand* vermelden het samentrekken van zeer belangrijke strijdkrachten waaronder gemotoriseerde en pantsereenheden op 3 à 4 voetdagmarschen van de te bezetten stelling verwijderd. Deze concentratie is momenteel nog in volle gang, zoodat de hoofdmacht van den vijand op zijn vroegst eerst over 4 à 5 dagen voor het stellinggedeelte van de I Div. is te verwachten. Op grond hiervan zou de D.C. zijn plan voor het inrichten van zijn stelling kunnen baseeren op een beschikbaren werktijd van ruim 4 dagen.

Bij deze berekening mag de D.C. echter niet uit het oog verliezen, dat de vijand de verdedigingsvoorbereidingen zeer ontijdig zou kunnen verstoren door het inzetten van:

- a. luchtaanvallen;
- b. door een actie van gemotoriseerde- en pantsereenheden.

ad a. Hiertegen moet worden opgetreden door de eigen luchtstrijdkrachten, terwijl overigens de luchtafweer van den grond af op de meest uitgebreide wijze moet zijn verzorgd. In deze tijden is het uitgesloten, dat groote eenheden mogen worden ingezet zonder afdoende bescherming tegen luchtgevaar met de modernste middelen, waarover de hoogste legerleiders moeten beschikken. De D.C. zal hierbij slechts aanvullend te werk kunnen gaan door de te zijner beschikking staande mitrailleurs tl. en automatische vuurmonden tl. van klein kaliber in zijn gebied onverwijld in stelling te doen brengen.

ad b. Een krachtige aanval van den vijand met pantser eenheden of gemotoriseerde troepen over de geheele uitgestrektheid van het door het IJsselleger te bezetten front is uitgesloten.

Het inzetten van een aanval met deze troepen in afwachting van de oprukkende roode hoofdmacht op bepaalde punten van de Blauwe Stelling blijft altijd mogelijk, zoodat de te nemen tegenmaatregelen hiervoor onder het oog gezien moeten worden. Het is o.m. hiervoor dat de D.C. zich

bij zijn verkenning deed vergezellen door Hoofd Sectie V van zijn St. K. en den C.-I Bat. p.a.g.

3. *De troepen en strijdmiddelen* waarover wordt beschikt zijn:

- a. de organieke divisie;
- b. de 1e Compagnie lu.mtr.;
- c. drie gzl. groepen;
- d. 16 R.A.

Reeds bleek de noodzakelijkheid om met het oog op het hardnekkige verdedigen van de stelling de hws. zoo sterk mogelijk te bezetten, doch tevens bleek het noodig te zijn in verband met de opgedragen bijzondere taak ook een divisiereserve in te deelen van niet te zwakke samenstelling. Alleen hiermede rekening houdende zou het aanvaardbaar zijn bij een afwegen van belangen de beschikbare infanterie te verdeelen in een verhouding als 2:1. Het gevaar dat dreigt van de bij den vijand aanwezige pantser-eenheden en gemotoriseerde troepen stelt echter ook hoge eischen aan de hiertegen te nemen beveiligende maatregelen, vooral in het tijdperk waarin nog met man en macht moet worden gewerkt aan het inrichten van de stelling. Aanvankelijk zijn dan ook voorposten met standhoudende taak noodzakelijk, welke vaksgewijze moeten worden uitgezet.

Wordt de hws. bezet met twee regimenten infanterie en dus het divisievak ingedeeld in twee regimentsvakken dan moeten de R.Cn. de beschikking krijgen over afzonderlijke troepen, die voor de voorposten kunnen worden bestemd. Dit overwegende besluit de D.C. elk der beide vakcommandanten nog de beschikking te geven over een bataljon infanterie, waarvan het gevolg is, dat de Divisiereserve voorloopig althans aan infanterie slechts kan bestaan uit een regiment (min twee bataljons). Teneinde hieraan eenigszins tegemoet te komen is het alleszins aan te bevelen 1 M.C. om te beginnen toe te voegen aan de divisiereserve.

De verlichtingstroepen dienen voor de nabij verlichting en behooren daarom ter beschikking te worden gesteld van de Vak Cn.

De Artillerie waarover de D.C. beschikt omvat vier afdelingen 7 Veld en één afd. hw. Er moet een indeeling gemaakt worden passende in het door den D.C. te vormen plan voor de verdediging. In verband met de in het bijzonder aan I Div. opgedragen taak is het zeer gewenscht voor Algemeene Opdrachten betrekkelijk veel artillerie te reserveeren en ook het Zuidvak een vrij sterke vuursteun te geven. Wat C.-I Div. met de afd. 12 hw. moet doen en waar deze afd. moet worden ingedeeld, wordt in hoofdzaak beslist door overwegingen aan het terrein te ontlede.

Zooals reeds eerder werd opgemerkt hebben de lu. mitr. evenals de troepen mitrailleurs bij de luchtafweer in de Divisie slechts een aanvullende taak te vervullen, aangezien de hoogere troepenleiders met de eigen moderne middelen de feitelijke luchtverdediging in het geheele stellinggebied hebben te organiseeren.

Voor het vervullen van deze aanvullende taak bij de luchtafweer zijn er voor de Comp. lu.mitr. verschillende objecten aanwezig o.a. St.K. en cp. van den D.C.; de aanvullingsplaatsen, de artillerie. Het peloton (c.q. batterij 4 cm) is de vuureenheid, bij het opdragen van de verschillende taken aan C.-1 comp.lu.mitr. moet daarmee rekening worden gehouden.

4. *De aard en de gesteldheid van het terrein* heeft de D.C. grondig leeren kennen bij zijn persoonlijk gehouden verkenning, welke vooraf is gegaan door een nauwkeurige kaartstudie en aangevuld werd door het kennismaken van ingekomen verkenningsrapporten der ondercommandanten.

De frontlijn werd in algemeenen zin reeds aangegeven door den L.K.C., toch schonk de D.C. hieraan bij zijn terreinverkenning het eerst zijn aandacht. De Lebbinkbeek en de Berkel verhoogden ongetwijfeld de stormvrijheid, doch hiervóór zijn ook nog eenige opruimingen noodig vooral in het Zuiden, terwijl bij voldoende tijd een draadhindernis langs deze wateren moet worden aange-

legd. Dit is belangrijk, doch van nog meer belang is, de aard en gesteldheid van het terrein, nabij de frontlijn in verband met de organisatie der pantserafweer. De aanwezigheid van de genoemde wateren zal er zeker toe hebben bijgedragen, dat de L.K.C. het beloop der frontlijn in zijn bevel in algemeenen zin ten westen daarvan aangaf. Met de hem vergezellende officieren heeft de D.C. bij zijn verkenning de beken getoetst aan de eischen voor goede vechtwagenhindernissen, waarbij hij tot de conclusie is gekomen, dat voor alles de oevers van deze wateren steiler moeten worden afgegraven. Een belangrijk werk voor pioniers met behulp van de noodige handlangers.

Het aangeven van het beloop der stoplijn behoort tot de taak van den D.C. die daartoe met de re. nevendivisie verband op neemt of doet opnemen om de aansluiting te verzekeren; temeer daar het terrein oost van Boschheurne geen markante lijn aangeeft en C.-I Div. dus hierbij zonder bezwaar met de wenschen van de re. nevendivisie kan rekening houden. In het noordelijke gedeelte van het Div. vak is het beloop van de stoplijn langs den Oostrand van den Lochemerberg vrij nauwkeurig bepaald, aansluiting met de N. nevendivisie is hierdoor ook vanzelfsprekend aangegeven. De detailverkenning van de vakcommandanten zal het beloop nauwkeurig moeten aangeven en de D.C. kan in dit bijzonder geval nu verder volstaan door met het aangeven van enkele punten het algemeene beloop vooral in het Zuiden en midden vast te leggen.

Om de waarnemingsmogelijkheid voor den vijand vanuit het voorterrein na te gaan rijdt de D.C. per auto naar Borculo en Geesteren en stelt vast, dat van 's vijands zijde van den grond af weinig inzicht in de hws. is te krijgen, dat de Lochemerberg zelf wel goed is te zien, doch dat door de dichte bebossching het uitgestrekte gebied van den Lochemerberg onvoldoende inzicht geeft aan waarnemingen van uit het voorterrein.

De aanwezige kerktorens te Borculo en Geesteren vormen geschikte waarnemingspunten voor den vijand, doch

zoolang de eigen voorposten intact blijven is het duidelijk, dat hij hiervan geen gebruik zal kunnen maken.

De waarneming aan eigen zijde is zeer gunstig van af de hoogten gevormd door het geheele complex Lochemerberg.

Het valt den D.C. op, dat het terrein zich goed leent om een in het Z. gedeelte van het Divisievak doorgedrongen vijand te beletten zich uit te breiden in de lijn gevormd door het bedekte terrein Zuid, Z.O. en Oost van Barchem en den Z.O. rand van het bedekte terrein N.O. van Barchem.

Hij besluit dat hier een Grendellijn zal worden ingericht en dat deze moet aansluiten aan de voor de div. reserve in het Z. ged. van het vak te bestemmen alarmopstelling.

GEHEIM.

C.-I Div.

Sectie I.1.

Nr. 15 B.

St.K., 3 October 19...

14.00

BESLUIT naar aanleiding van het „Algemeen Verdedigingsbevel" van C.-I L.K. d.d. 3 October Sectie I.1 Nr. 12 B.

1. *Bezetting.*

A. *Hoofdweerstandsstrook.*

twee vakken.

4 R.I. versterkt met één bat. Jagers en één S. van 48 comp. p.a.g.: Zuid.

R.Gr. versterkt met één bat. Jagers en één S. van 48 comp. p.a.g.: Noord.

Kunsweg Barchem/Borculo in het Zuidvak.

B. *Voorposten.*

In elk vak maximum troepen ter sterkte van één bataljon.

C. *Divisiereserve.*

Aanvankelijk R.J. (min twee bataljons) + 1 M.C.

2. *Aanwijzingen voor de verdediging.*

Tegenstooten alleen op mijn bevel of met mijn machtiging.

4 R.I. legt het zwaartepunt der verdediging tegenover het bedekte terrein nabij Heure; R.Gr. tegenover Respelhoek.

R.Gr. richt een grendellijn in, front Z.O., in de lijn Barchem—Z.O. rand bedekte terrein bij Fleerman/De Horst.

3. *Artillerie.*A. *Indeeling*

rechtstreeksche steun

in Zuidvak: twee afdn. 7 veld.

in Noordvak: de afd. 12 hw.

Algemeene opdrachten.

twee afdn. 7 veld.

B. *Aanwijzingen voor de taken.*

Voor het deelnemen aan de artilleriebestrijding te bestemmen een afd. 7 veld van de art. voor Algemeene Opdrachten.

Alle artillerie moet uit hare opstellingen achter de hws. kunnen vuren in de hws. tot voor de stoplijn.

De steun aan de nevendivisiën moet verleend kunnen worden door een der afdeelingen van de groep algemeene opdracht.

4. *Divisiereserve.*

Legering: West van de in te nemen Alarmopstelling.

Alarmopstelling: achter het Zuidvak aansluitende aan de Grendellijn van R.Gr.

5. *1 E.W.*

naar Neede.

6. *Pantserafweer.*

In de hws. en vps. te organiseeren door de VakCn. met eigen middelen.

In de alarmopstelling door C.-R.J. met 48 Bt. 6 veld en 48 Comp. p.a.g. (min twee Sn.). In de grendellijn door C.-I Bat. p.a.g. met 1-I-Bat. p.a.g.

De Kolonel,
Divisie-Commandant,

Uit het besluit van den Commandant vloeien de bevelen aan de ondercommandanten voort. (punt 7 V.Veldd. Dl.I). De gang van zaken is, dat de Staf het besluit van den commandant moet omzetten in duidelijke bevelen. De Chef van den Staf verzamelt hiertoe zijn Sectie Hoofden, licht hen in omtrent den algemeenen toestand en de eigen voornemens en doet hen kennismaken van het door den D.C. genomen besluit waarna hij de opdrachten geeft voor het vervaardigen van de noodige bevelen.

Bij Sectie I moeten worden ontworpen:

- a. Het algemeen verdedigingsbevel.
- b. Het Verbindingsbevel.
- c. Het Radiobevel.
- d. Het bevel voor den Aan- en Afvoer.
- e. Het Gasbevel.

Bij Sectie II wordt het Verplegingsbevel ontworpen of wel, zooals hier in ons geval, er wordt gemaakt één bevel voor den aan- en afvoer en voor de verpleging, hetwelk uit moet gaan van Sectie I en II.

Bij Sectie III worden ontworpen respectievelijk bij IIIa en IIIb.

- a. Het Geneeskundig bevel.
- b. Het Veterinairbevel.

Bij Sectie IV wordt, voorzover reeds noodig, ontworpen:

Het munitiebevel.

Bij Sectie V wordt samengesteld:

Het Versterkingsbevel.

De Chef van den Staf, die bij de divisie tevens optreedt als Hoofd Sectie I, is bij deze werkzaamheden de spil waar alles om draait. Hij is de vraagbaak van de Sectie Hoofden en geeft de noodige leiding bij het ontwerpen der bevelen hierbij zorgende, dat het Algemeen bevel met alle overige bevelen en bijzondere bevelen een-geheel zullen vormen en er geen tegenstrijdigheden insluipen.

Zoodra de ontwerpen gereed zijn brengen de Sectiehoofden deze ter goedkeuring bij den Chef van den Staf, die, na er eventueel de noodige correcties in te hebben aangebracht, aangeeft of ze kunnen worden vermenigvuldigd. Doen zich hierbij nog vraagstukken voor van principieelen aard dan vraagt de Chef van den Staf de beslissing van den D.C., in andere gevallen hakt hij zelf alle knopen door hierbij handelende steeds in den geest van zijn patroon.

De in het St.K. van I Div. ontworpen bevelen voor de ondercommandanten volgen hierna.

Exemplaar No. ...

GEHEIM.

C.-I Div.
Sectie I,1.
No. 18 B.

St.K., 3 October 19...
15.45.

Algemeen verdedigingsbevel.

1. *Vijand.*

Zie „Mededeeling van Gegevens No. 1", van heden Sectie I,3 No. 4 M.

2. *Eigen toestand.*

Eigen lt. troepen bevinden zich o.m. te Winterswijk en in het rayon, Haaksbergen—Vrede—Alstätte—Haaksbergen.

Onze Verk.A. bevindt zich te Goor e.o.

3. *Taak I Div.*

De I Div. verstrekt met 16 R.A.; drie gzl. Gn. en de

1e Comp. mitr. tl. heeft opdracht zich hardnekkig te verdedigen aan de Lebbinkbeek en de Berkel in het vak:

Zuid begrensd door de lijn: Vorden (n.i.)—Boschheurne—(inb.)—pl. 5½ spoorbaan Ruurlo/Borculo—Haarlo (bij I).

Noord begrensd door de lijn: pl. 7,5 Kunstweg Zutphen/Lochem—Belvédère (vt. 5—62)—Kulsdom (bij II)—Geesteren (bij I)—Neede (bij I).

Neventroepen: Zuid IV Div.; Noord II Div.

4. *Verdedigingsplan voor I Div.*

Alle beschikbare middelen doen samenwerken om te trachten de hws. intact te houden en in ieder geval voorkomen dat de vijand zich op directe of indirecte wijze meester maakt van den Lochemerberg.

5. *Algemeene inrichting der stelling.*

a. *Frontlijn:* Lebbinkbeek—± 300 m. West van de Berkel.

b. *Stoplijn:* O. rand bedekt terrein van Brouwershoek—Oost van Boschheurne—Maandag—O. rand boschperceel Oost van het Lage Veld—Harmelink—O. rand Lochemerberg.

c. *Grendellijn:* Barchem—N.W. rand van het Lage Veld—Z.O. rand bedekte terrein bij Fleerman/De Horst.

d. *Voorpostenweerstandslijn:* Schependom—O. rand Borculo—Hesselink—ht. 16.6—O. rand Geesteren—Aaftink Br.

6. *Bezetting hoofdweerstandsstrook.*

Twee vakken.

a. Vak „Boschheurne”

bezetting 4 R.I. versterkt met I-R.J.; één S. van 48 Comp. p.a.g. en anderhalve zgl. Gr.

b. Vak „Barchem”

bezetting R.Gr. versterkt met II-R.J.; één S. van 48 Comp. p.a.g. en anderhalve zgl.Gr.

Scheidingslijn.

Vijfsprong kunstwegen Barchem bij vak Barchem—Veldzicht (bij vak „Barchem”)—Giegink (vt. 11—60) (bij vak „Boschheurne”)—Driesprong in (vt. 15—60).

7. *Opdracht voor de vakcommandanten.*I. *Algemeen.*

Het toegewezen stellinggedeelte hardnekkig verdedigen. Tegenstooten slechts met mijn machtiging c.q. op mijn bevel. De vak Cn. regelen den onderlingen steun en samenwerking bij de verdediging op de scheidingslijnen in onderling overleg.

II. *Vak „Boschheurne”.*

De vakcommandant legt het zwaartepunt van zijne verdediging tegenover het bedekte terrein nabij Heurne; hij moet in nauwe samenwerking met de bezetting van zijn rechternevenvak (8 R.I.) beletten dat de vijand over Boschheurne doordringt en daarmee zou pogen den Lochemerberg Zuid te omvatten.

Alle zware mitrailleurs moeten kunnen deelnemen aan de tegenvorbereidingsvuren vóór de frontlijn waartoe zij zoo noodig tijdelijk in de hws. vooruitgeschoven moeten worden.

III. *Vak „Barchem”.*

De Vakcommandant legt het zwaartepunt van zijn verdediging tegenover Respelhoek en hij zal in het bijzonder beletten dat de vijand vasten voet krijgt op het Z. gedeelte van den Lochemerberg, waartoe o.m. in de in te richten grendellijn (zie punt 5c.) een krachtige verdediging moet worden voorbereid.

De vakcommandant zal met een Sectie Zw. Mitr. met flankerend vuur eventueel steunen in het Noordelijk nevenvak op het dal van de Berkel west van Kulsdom.

8. *Voorposten.*

Sterkte: in elk vak troepen ter waarde van hoogstens een bataljon met pantserafweermiddelen.

Taak: standhouden.

9. *Artillerie.*I. *Indeeling.*

16 R.A. rechtstreeksche steun vak Boschheurne.

III-2 R.A. " " " Bachem.

I en II-2 R.A. Algemeene Opdrachten.

II. *Taak.*

Alle afdn. moeten uit hun normale stelling vuur kunnen brengen in de hws. tot voor de stoplijn. De afdn. 7 veld moeten tevens tot minstens 1000 m. voor de voorposten vuur kunnen brengen.

I-2 R.A. neemt deel aan de artilleriebestrijding ingevolge bevelen te geven door den L.K.A.C. en wordt daartoe tijdelijk vooruitgeschoven in de hws.

Deze afd. moet uit haar normale stelling steun kunnen verleenen aan de IV Div. vóór de frontlijn tot de lijn: Boschheurne—Lindvelde.

II-2 R.A. moet steun kunnen verleenen aan de II Div. vóór de frontlijn tot de lijn Kulsdom—Gelselaar.

De vuursteun aan nevendivisiën wordt gegeven op mijn last.

III. *Vuuropening.*

De eerste vuuropening op mijn last of met mijn machtiging.

IV. *Munitie.*

De munitie van de G.Tn. en munitiecolonnes wordt in de stellingen uitgepakt en het eerst verbruikt.

In de vooruitgeschoven stellingen 150 schoten per stuk opleggen.

10. *Divisiereserve.*

Aanvankelijk R.J. (min I en II) met 1 M.C. onder bevel van C.-R.J. later versterkt met 1 E.W. (zie punt 11) en deelen van de eventueel terug te nemen voorposten.

Legering: tot nader bevel in de boerderijen West van de Alarmstelling tot Verticaal 3.

Alarmopstelling: Goorman—Barchem aansluitende nabij Goorman aan de alarmopstelling van de reserve der IV Div.

Taak:

- a. de alarmopstelling ter verdediging inrichten uitgaande van de aanvankelijke sterkte;
 - b. de verdediging van den Lochemerberg voorbereiden uitgaande van een bezetting van een reeds versterkte Div. reserve.
 - c. het verkennen en voorbereiden van een tegenaanval met de Div. res. uitbrekende van uit de Grendellijn en met een aanvalsrichting volgens de as: Belvédère—Veldzicht—Palsenberg C.-R.J. zal hierbij een tegenaanval onder het oog zien uit te voeren met drie dan wel twee bataljons inf.
11. *1 E.W.*
 1 E.W. te Neede.
 Taak: Verband opnemen en onderhouden met de Lt. Div. en verkennen in het Div. vak, zoodra de Lt.Div. het front vrijmaakt.
 Bij het opdringen van den vijand vertragend teruggaan; terugstocht as: Neede—Borculo—Barchem.
 Na terugkeer achter de hws. komt 1 E.W. bij de Div. res. onder bevel van C.-R.J.
12. *Pantserafweer.*
 De vak Cn. organiseeren de pantserafweer in het eigen vak met eigen middelen.
 C.-Div. Res. in de alarmstelling met 48 Bt. 6 Veld en 48 Comp. p.a.g. (min twee Sn.).
 C.-I Bat. p.a.g. in de grendellijn van Barchem af tot de strook der vóór compn. met 1-I Bat. p.a.g.
13. *1e Comp. Lu. Mitr.*
 Taak:
 een pel. beveiligt mijn St.K.
 een pel. „ „ cp.
 een pel. „ de aanvullingsplaa.ts munitie 't Hiemke.

een pel. beveiligd de aanvullingsplaats munitie Nijland. Bt. 4 cm. moet worden bestemd voor beveiliging van de D.A.

C.-1 Comp. mitr. tl. doet de afzonderlijke pelotons en de Bt. 4 cm. opstellen, voor zoover noodig in overleg met de er bij betrokken Cn.

14. *Inrichten en versterken van het terrein.*

Onmiddellijk aanvagen met het inrichten van gevechtsofstellingen met schuilnis, het verzorgen van den uitkijk- en waarnemingsdienst en het verbeteren van het schootsveld.

Alle onderdeelen werken aan de eigen opstellingen.

— Zie overigens en voor de taak van 1 C.P. het versterkingsbevel van heden Sectie V No. 30 B.

15. *Stafkwartieren en Commandoposten.*

	St.K.	cp.
C.-I Div.	Den Bramel	Wildenborch
D.A.C.	Den Bramel	Wildenborch
C.-R.Gr.	—	't Hassink (vt. 6—61)
C.-R.J.	—	Stoetenberg (vt. 5—60)
C.-4 R.I.	—	Dinsdag
C.-16 R.A.	—	Dinsdag
.....		

16. *Verbindingen.*

C.-Vbd.A. verbindt mijn cp. met de cpn. der Vak Cn. en C.-Div. res. door middel van ingegraven kabel. — Zie verder het Verbindingsbevel.

Herkenningssteeken Vbd. Vlieger: één wimpel rechts en één wimpel links.

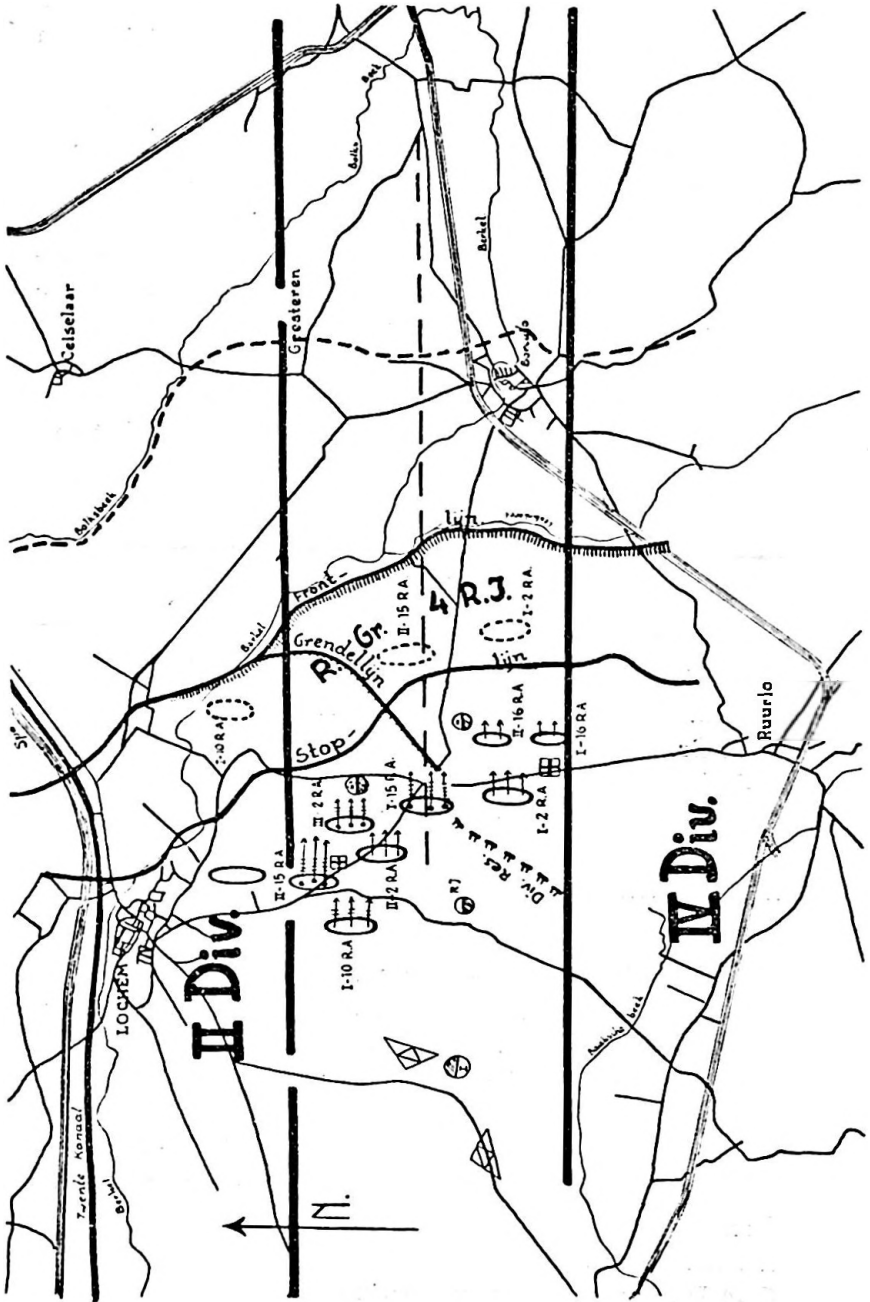
De Kolonel,
Divisiecommandant,

Aan:

.....
C.-4 R.I. ex. nr. 12 ter uitvoering.

.....

OPSTELLING I DIVISIE.

Het Artilleriebevel.

De D.A.C. treedt op als commandant van de D.A. Hij geeft naar aanleiding van de door den D.C. en den L.K.A.C. gegeven bevelen, in een artilleriebevel bevelen aan de afdeulingscommandanten en den commandant der eventueel te vormen artilleriegroep.

Het vaststellen van de terreingedeelten, waarin de verschillende afdeelingen stelling moeten nemen, laat de D.C. binnen het bepaalde in de art. paragraaf van het Alg. Verd. bevel, over aan den D.A.C., omdat vele factoren van zuiver artilleristischen aard hierbij hun invloed doen gelden.

Deze stellingterreinen worden dus in het artilleriebevel opgenomen.

Aangezien de afdeulingscommandanten der Artillerie (in voorkomend geval de commandanten van gevormde artilleriegroepen) volkomen op de hoogte moeten zijn van den tactischen toestand en het gebruik van de artillerie, — zulks geldt in het bijzonder voor de commandanten van de afdeelingen (c.q. artilleriegroep), bestemd voor rechtstreekschen steun — ontvangen zij, voor zooveel noodig, een afdruk van het door den D.C. uitgegeven tactische bevel; hierdoor wordt tevens bereikt, dat tal van bijzonderheden, voorkomende in het divisiebevel, niet behoeven te worden herhaald in de artilleriebevelen van den D.A.C.

Het Artilleriebevel is daarmede een zuiver technisch bevel geworden; het samenstellen van dit vrij eenvoudige bevel zal dan ook voor de H.H. Artilleristen geen bezwaren opleveren.

Ex.No.....

COMMANDANT I DIVISIE.

Sectie I.1.

St.K., 3 October 19...

No. 24 B.

16.00 (1)

GEHEIM.

7 Bijlagen.

I. Telefoondradenkaart.

¹⁾ Is vooraf gegaan door telefonische aanwijzingen.

- II. Schuilnamen en oproepseinen.
- III. Herkenningsletters inf. U-seinlapposten.
berichtkokerterreinen en Wimpels vbd. vliegtuigen.
- IV. Herkenningsletters lws.
- V. Seinen van den vbd. vlieger.
- VI. Lichtpistoolseinen.
- VII. Sleutelwoord cijfervierkant.

Verbindingsbevel voor 3 October 19... e.v.d.

(ter regeling van punt 16 van het Alg. Verd. Bevel van C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I.1, No. 18 B.).

1. *Stafkwartieren, commandoposten, standplaatsen, verbindingsposten en telefoonaansluitingen.*

Commandant	Stafkwartieren, commandoposten en standplaatsen	Vbdp.	Telefoonaansluitingen		
			vóór 3 Oct. 20.00	na 3 Oct. 20.00	
C.-I L.K.	St.K. Huize de Voorst	Nabij de St.Kn., cpn. en standplaatsen	---	Rkt. Zutphen en cp.-C.-I L.K. (na 3 Oct., 15.00)	
L.K.A.C.-I L.K.	cp. De Ehze		---	Rkt. Almen, St.K. C.-I L.K., cp. C.-I Div. en C.-I Verk. A. (na 3 Oct., 15.00)	
C.L.K.A.	cp. De Vlijt		---	Cp.-C.-I L.K. (na 3 Oct., 15.00)	
C.-I Verk.A.	Goor		---	Cp. C.-I L.K. (na 3 Oct., 15.00)	
C.-I Div.	St.K. den Bramel		Rkt.	Cp.-C.-I Div. en	
D.A.C.-I Div.	cp. Wildenborch		Rkt.	Vorden rkt. Vorden.	
				Lochem Cp.-C.-I L.K. (tot 3 Oct., 15.00) en rkt. Zutphen.	
C.-4 R.I.	} cp. Dinsdag				
C.-16 R.A.				---	Cp.-C.-I Div.
C.-R. Gr.			cp. 't Hassink		---
C.-R.J.		cp. Stoetenberg		---	Cp.-C.-I Div.

Commandant	Stafkwartieren, commandoposten en standplaatsen	Vbdp.	Telefoonaansluitingen	
			vóór 3 Oct. 20.00	na 3 Oct. 20.00
C.-Art.Groep zuid cp. Vbd.A.-I Div.	Wandelzicht Wildenborch		—	Cp.-C.-I. Div. Cp.-C.-I. Div.

2. *Verbindingassen.*

Re. divisievbd. as: cp.-C.-I Div. (Wildenborch)—kunstweg daarna landweg, beZ. Nijland tot Klein-Brinke—landweg naar Goorman—Nieuwkamp—cp.-C.-4 R.I.

Li. Divisievbd. as: Als de re. divisievbd. as en verder landweg tot kunstweg Ruurlo/Lochem (bij Barchem de meest oostelijke kunstweg)—landweg naar cp.-C.-R.Gr.

3. *Telefoonverbindingen en dienst op rijkskantoren.*

Mijn Vbd.A. brengt de telefoonverbindingen tot stand, aangegeven op bijlage I. Bedrijfsvaardig 20.00. In de eerste plaats gereed de vbd. met cp. C.-4. R.I. en cp.-C.-R.Gr.

De art. sluit zich met eigen middelen aan op de centrales of de contrôleposten van de div. verbindingassen.

In die assen worden contrôleposten ingericht:

- a. bij Wildenborch.
- b. bij Goorman.
- c. bij viersprong kunstwegen Barchem.

De rechtstreeks onder mijn bevelen gestelde Cn. hebben de beschikking over de plaatselijke telefoonnetten in het hun toegewezen vak.

Verbindingspersoneel mag ten behoeve van werkzaamheden betreffende den bvdd. de vakgrenzen overschrijden.

In het gezagsgebied van C-IJsselleger is alle lijntelegraaf- en telefoonverkeer, anders dan voor regeerings-, militaire- en dienstdoeleinden, geschorst.

In dat gebied zijn alle rijkskantoren onafgebroken voor den telegraaf- en telefondienst opengesteld.

4. *Radioverbindingen.*

Radioposten ingedeeld bij:

- a. mijn cp. (lichte rdp.), in verbinding met cp.--C.-I L.K., C.-I Verk.A. en C.-II Div. (bedrijfsklaar 3 October, 15.00);
- b. cp.-D.A.C. met L.K.A.C.-I L.K., C.L.K.A.-I L.K. en D.A.C.-II Div. (bedrijfsklaar a.v.);
- c. mijn cp. (korte golfpost) in verbinding met cp.-C.-R.Gr. en met cp.-C.-4 R.I. (bedrijfsklaar om 18.00).
Seinen tot het uiterste beperken. Onafgebroken luisteren.
Zie voor de gegevens betreffende de berichtenwisseling mijn radiobevel van heden Sectie I.1, No. 25 B.

5. *Geheimtelegraafverbindingen.*

Aanvragen om beschikbaarstelling van geheimtelegraaf toestellen tijdig aan mij.

6. *Optische verbindingen.*

Voorloopig geene.

7. *Ordonnansenverbindingen.*

1 motorordonnans en 1 rijwiel-ordonnans van mijn St. en 2 wielrijder-ordonnansen van St.-R.J. ter beschikking van C.-Vbd.A.-I Div. Dit personeel meldt zich aldaar 3 October 17.00.

8. *Postduivenverbindingen.*

De rechtstreeks onder mijn bevelen gestelde Cn. hebben de beschikking over de postduiven van de particuliere duivenhokken in het toegewezen vak.

9. *Schuilnamen en oproepseinen.*

Zie bijlage II. Meer exemplaren van deze lijst aan te vragen aan mijn Hd.vbdd. Eenheden, die in ander verband treden dan waarin zij waren opgenomen bij de toekenning van hun schuilnaam, behouden dezen schuilnaam totdat wijziging gebracht wordt in het sleutelwoord of in de toegekende diagonalen.

10. *Voor herkenningletters inf. U-seinlapposten, berichtkokerterreinen en wimpels vbd. vliegtuigen* (zie bijlage III, *voor herkenningletters lws.* bijlage IV, *voor seinen van den vbd., vlieger* bijlage V, *voor lichtpistoolseinen* bijlage VI, *voor sleutelwoord cijfervierkant* bijlage VII.

11. *Mijn Vbd.A.*, voor zoover niet in bedrijf, te Wildenborch.

De Kolonel,
Divisiecommandant,

Aan:

C.-Vbd.A.-I Div. ex. No. 7	} ter uitvoering.
.....	
C.-4 R.I. 11—12	
.....	

Afdruk aan:

C.-I L.K. 17	} ter inlichting.
C.-II Div. 18	

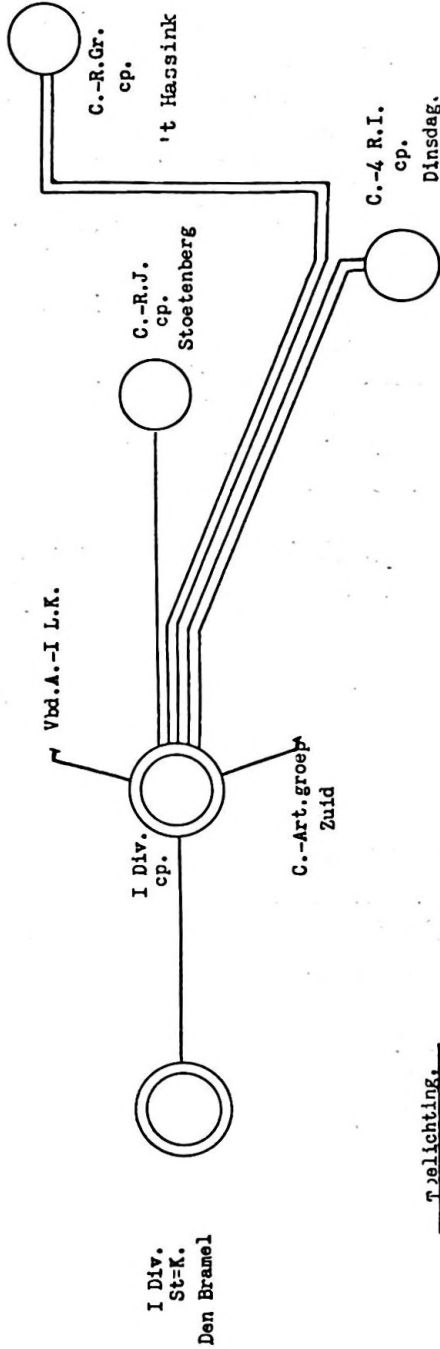
Bijlage I van het verbodingsbevel van C.-I Div. van
3 October 19... , Sectie I.1 No. 24 B.

Ex. No. ...

Telefoondradenkaart.

GEHEIM.

155

— Tjelijting. —

— To maken dubbeldr. Veldkebelgeleiding. —

GEHEIM.

Bijlage II van het verbindingsbevel van
C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1.
No. 24 B.

Schuilnamen en oproepseinen.

C.-I L.K.	X	20	C.-2-II-R.J.	N	90
C.-Vbd.A.-I L.K.	D	34	C.-3-II-R.J.	Y	77
C.-I Verk.A.	R	42	C.-M.C.-II R.J.	N	91
L.K.A.C.-I L.K.	Y	95	C.-III-R.J.	Z	78
C.-II Div.	L	19	C.-1-III-R.J.	I	83
C.-IV Div.	A	2	C.-2-III-R.J.	W	43
C.-I Div.	R	3	C.-3-III-R.J.	H	8
C.-R.Gr.	X	30	C.-M.C.-III-R.J.	C	22
C.-I-R.Gr.	K	51	C.-48 C.p a g.	A	40
C.-1-I-R.Gr.	C	67	C.-48 C.Mr.	V	48
C.-2-I-R.Gr.	Z	95	C.-4 R.I.	R	46
C.-3-I-R.Gr.	E	6	C.-I-4 R.I.	S	47
C.-M.C.-I-R.Gr.	I	65	C.-1-I-4 R.I.	L	80
C.-II-R.Gr.	R	11	C.-2-I-4 R.I.	K	54
C.-1-II-R.Gr.	C	9	C.-3-I-4 R.I.	D	100
C.-2-II-R.Gr.	T	23	C.-M.C.-I-4 R.I.	S	4
C.-3-II-R.Gr.	N	41	C.-II-4 R.I.	T	98
C.-M.C.-II-R.Gr.	P	62	C.-1-II-4 R.I.	H	57
C.-III-R.Gr.	J	81	C.-2-II-4 R.I.	X	15
C.-1-III-R.Gr.	U	39	C.-3-II-4 R.I.	W	16
C.-2-III-R.Gr.	D	45	C.-M.C.-II-4 R.I.	A	74
C.-3-III-R.Gr.	G	86	C.-III-4 R.I.	B	5
C.-M.C.-III-R.Gr.	Z	53	C.-1-III-4 R.I.	U	94
C.-47-C.p.a.g.	J	66	C.-2-III-4 R.I.	Y	92
C.-47 C.Mr.	K	13	C.-3-III-4 R.I.	D	42
C.-R.J.	L	27	C.-M.C.-4 R.I.	K	60
C.-I-R.J.	W	10	C.-4 C.p.a.g.	I	38
C.-1-I-R.J.	D	87	C.-4 C.Mr.	A	33
C.-2-I-R.J.	T	1	C.-1 M.C.	J	72
C.-3-I-R.J.	F	70	C.-1 E.W.	L	14
C.-M.C.-I R.J.	M	34	C.-2 R.A.	A	3
C.-II-R.J.	F	63	C.-1-2 R.A.	U	84
C.-1-II-R.J.	Y	55	C.-1-I-2 R.A.	V	2

C.-2-I-2 R.A.	X	73	C.-16 R.A.	P	79
C.-3-I-2 R.A.	N	96	C.-I-16 R.A.	J	71
C.-II-2 R.A.	G	36	C.-1-I-16 R.A.	E	32
C.-1-II-2 R.A.	O	52	C.-2-I-16 R.A.	C	20
C.-2-II-2 R.A.	F	76	C.-II-16 R.A.	M	19
C.-3-II-2 R.A.	S	97	C.-1-II-16 R.A.	H	59
C.-III-2 R.A.	P	12	C.-2-II-16 R.A.	O	50
C.1-III-2 R.A.	B	28	C.-1 C.P.	R	24
C.-2-III-2 R.A.	X	56	C.-I-Bat. p.a.g.	B	7
C.-3-III-2 R.A.	M	44	C.-1 Comp. mitr. tl.	B	26
C.-mun.col.,-III-2 R.A.	G	31			

Ex. No.

GEHEIM.

Bijlage III van het verbindingsbevel van
C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1.
No. 24 B.

Herkenningsletters inf. U-seinlapposten.

Berichtkokerterreinen.

Wimpels verbindingsvliegtuigen.

Onderdeel	Herkenningsletters Inf. U-seinlapposten,	Berichtkoker terrein (z.n.)	Wimpels vbd. vliegtuigen.
I Div.	V I	} Nabij de inf. U-seinlap- posten }	} 1 wimpel links, 1 rechts.
R.Gr.	T L		
R.J.	X V		
4 R.I.	L X		

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage IV van het verbindingsbevel van
C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1.
No. 24 B.

Herkenningsletters luchtwaarnemingsstations.

D.A.C.-I Div.		C.-III-2 R.A.	C
(C.-2 R.A.)	B	C.-16 R.A.	A B C D
C.-I-2 R.A.	A B D	C.-I-16 R.A.	A D
C.-II-2 R.A.	A C	C.-II-16 R.A.	B D

GEHEIM.

Bijlage V van het verbindingsbevel van
C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1
No. 24 B.

Seinen van den verbindingsvlieger.

Beteekenis.	Seinpistoolsein.	einhoor
Sein 1. Waar zijt gij?	Wit	. — (a)
Sein 2. Begrepen.	Meer witte sterren	... —.
Sein 3. Een aanval bedreigt U uit de richting, waarin ik vlieg	Meer roode sterren	— . (n)
Sein 4. Het terrein vóór U, in de richting, waarin ik vlieg, is niet of zwak bezet.	Rood	—... — (x)

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage VI van het verbindingsbevel van
C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1.
No. 24 B.

Lichtpistoolseinen.

Beteekenis	Sein.
Vijandelijke afdeelingen naderen. (tevens alarmsein)	Serie rood.
Wij hebben munitie-aanvulling noodig.	Serie drie witte sterren.
Vijand stelt zich gereed voor den aanval tegen over mijn vak.	Serie vijf roode sterren (overdag) of serie goudschitterlicht ('s-nachts).
Vijandelijke aanval afgeslagen.	Serie gele rook (overdag) of serie wit zweeflicht ('s-nachts).

GEHEIM.

Bijlage VII van het verbindingsbevel van
C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1.
No. 24 B.

Onverwijld na kennisneming vernietigen

Sleutelwoord cijfervierkant: TILBURG.

Ex. No. ...

COMMANDANT I DIVISIE.

Sectie I,1.
No. 25 B.

St.K., 3 October 19...
12.30(1)

GEHEIM.

Radiobevel voor 3 October e.v.d.

(ter nadere regeling van punt 4 van het verbindingsbevel
van C.-I Div. van 3 October 19..., Sectie I,1 No. 24 B.)

(treedt in werking 3 October 15.00).

Netten.	Radioposten van:	Oproep- seinen.	Golflengte in m.	Res. golflengte in' m.
Legerkorps- net Algemeen	C.-I L.K.	D B	510	579
	C.-I Verk.A.	Y L		
	C.-I Div.	S X		
	C.-II Div.	N D		
Artillerie	L.K.A.C.	X C	639	
	C.L.K.A.	R J		
	D.A.C.-I Div.	E Z		
	D.A.C.-II Div.	P T		
Divisienet	C.-I Div.	U H	60	52
	C.-R.Gr.	R K		
	C.-R.J.	I G		
	C.-4 R.I.	U I		

1) Is voorafgegaan door voorloopige mededeelingen.

Oproepseinen Luchtwaarnemingsstations.

D.A.C.-I Div.		C.-III-2 R.A.	I P
(C.-2 R.A.)	J G	C.-16 R.A.	L V
C.-I-2 R.A.	R E	C.-I-16 R.A.	Z K
C.-II-2 R.A.	V O	C.-II-16 R.A.	V F
Oproepsein Div. ontvangtoestel.			K V

De Kolonel,
Divisiecommandant,

Aan: C.-Vbd.A.-I Div.	No. 9	} ter uitvoering.
<i>Uittreksel aan:</i>		
D.A.C.-I Div.	No. 10	
C.-16 R.A.	No. 11	

<i>Afdruk aan:</i>		} ter inlichting.
C.-I L.K.	No. 12	
C.-II Div.	No. 13	
C.-IV Div.	No. 14	

Ex. No. ...

GEHEIM.

C.-I Div.
Sectie I,2.
No. 20 B.

St.K., 3 October 19...
16.00

Bijlage I
(schets Verkeersregeling)

**Bevel voor den aan- en afvoer en verpleging.
voor 3/4 October en volgende dagen.**

1. *Levensmiddelen, fourage en intendance materieel.*A. *Indeeling voor den verplegingsdienst.*

Voor den verplegingsdienst worden ingaande heden,
24.00 ingedeeld:

VI. det.: bij 4 R.I.

VI. det.: bij R.Gr.

Voor alle aangelegenheden den verplegingsdienst betreffende — hieronder begrepen den Aan- en Afvoer — ressorteeren verder:

I-R.J.
met S. 48 C. p.a.g. } onder C.-4 R.I.

II-R.J.
met S. 48 C. p.a.g. } onder C.-R.Gr.

1 M.C.
1 C.P.
1 C.Lu.Mitr. } onder C.-R.J.

B. Aanvoer.

Aangevoerd wordt etappenrantsoen No. 1 voor 5 October en haver voor 5/6 October, alsmede schoon waschgoed. Bovendien 20 helmen, aangevraagd op 30 September door 1 M.C. en 30 overjassen, aangevraagd op 29 September door 16 R.A.

C. Regeling aanvulling.

Aanvullingsplaats: Molendijk (vt. 2—60).

Open voor aanvulling van:

St.-I Div.
1 E.W.
I Bat. p.a.g. } van 1.15—1.45 (4 October).

.....
2 R.A. van 1.45—2.30
16 R.A. „ 2.30—3.00
4-R.I. en I-R.J. „ 3.00—4.00
R.G. en II-R.J. „ 4.00—5.00
R.J. (min I en II) }
1 M.C. } „ 5.00—5.45
1 C.P. }
1 C.Lu.mitr. }

D. Maximum prijzen.

Bij aanschaffing gelden de volgende prijzen als maxima:

aardappelen per 10 kg. f
hooi „ 1000 kg. f
stroo „ 1000 kg. f

E. *Verplegingsgebieden.*

Het verplegingsgebied valt samen met het opstellingsgebied.

F. *Intendancegoederen.*

Intendancegoederen, welke niet bij den troep hersteld kunnen worden, worden afgevoerd naar de aanvullingsplaats voor levensmiddelen. Aanvragen voor aanvulling van intendancegoederen kunnen dagelijks worden ingediend op het uur van rapport. Het aangevraagde zal in den regel 6 dagen na de aanvraag op de aanvullingsplaats ter beschikking zijn.

G. *Reinigen van lijf- en werkgoederen.*

Te wasschen lijf- en werkgoederen moeten op 5/6 October op de aanvullingsplaatsen worden ingeleverd in dezelfde verpakking, waarin hedennacht schoon waschgoed wordt verstrekt.

H. *Rapporten betreffende den verplegingstoestand.*

Worden dagelijks om 17.00 ingewacht.

2. *Munitie.*

Aanvullingsplaats *artilleriemunitie*: 't Hiemke (blad Zutphen, vt. 38—61).

Geopend: 4 October 0.00. Aanvulling voor 3/4 October te regelen door D.A.C.

Aanvullingsplaats *infanteriemunitie*: Nijland (blad Groelo vt. 3—60). Aanvulling van infanteriemunitie in den nacht 4/5 October volgens nadere regeling.

3. *Benzine, banden, olie, smeermiddelen, enz.*

Aanvullingsplaats: station Voorst.

Doorlopend geopend.

Alvorens uit de voorraden op het eindstation te putten, zooveel mogelijk gebruik te maken van de plaatselijke voorraden.

4. *Zieken en gewonden.*

Afvoerstation Zutphen. Vertrek treinen voorloopig te 10.00 en 16.00.

5. *Paarden.*

Afvoerstation, Brummen. Trein vertrekt voorloopig dagelijks te 13.00.

6. *Afvoer materieel en buit.*

Af te voeren materieel moet op de av.-pl.m. worden ingeleverd.

Van den vijand in bezit genomen paarden, auto's en rijwielen worden alleen afgevoerd, voorzover zij niet noodig zijn voor aanvulling van eigen verliezen. Afvoer geschiedt dan door mijn zorg.

7. *Krijgsgevangenen.*

Worden onder geleide afgevoerd naar de verzamelplaats der Div. te Wildenborch.

8. *Verkeersregeling.*

a. *Troepencolonne* ter sterkte van een Compagnie (c.q. batterij) en grooter hebben op smalle wegen in het algemeen voorrang boven trein- en auto-colonne; de Commandant van een troepencolonne zal in voorkomend geval toestemming geven om zijn colonne te passeeren.

b. *Verkeersrichtingen.*

Zie schets bijlage I.

c. *Verkeersposten.*

Mijnerzijds worden op en nabij de av.pln. verkeersposten geplaatst. De aanwijzingen met betrekking tot het verkeer door deze posten te geven moeten strikt worden opgevolgd.

De Kolonel,

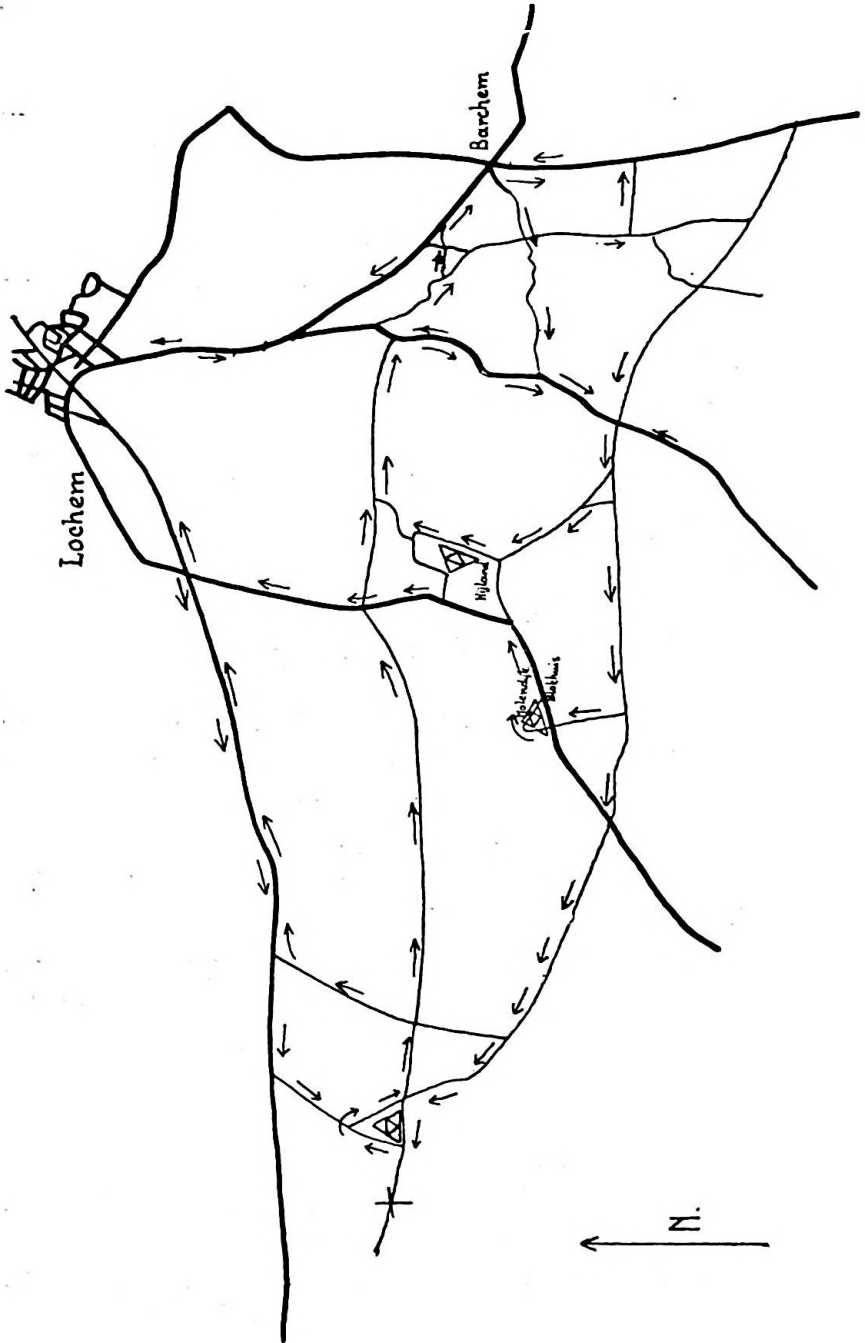
Divisiecommandant,

Aan:

.....

C.-4 R.I. ex. nr. 12 ter uitvoering.

.....

Bijlage I, behorende bij het bevel voor den Aan- en Af-
voer en Verpleging van C.-I Div. dd. 3 October 19...
Sectie I.2 en II No. 20 B.

GEHEIM.

C.-I Div.
Sectie IIIa.
No. 21 B.

St.K., 3 October 19...
17.00

Bevel voor den geneeskundigen dienst.

1. *Geneeskundige verzorging.*

Ingaande 4 October tot nader bevel geschiedt — voor zooveel noodig — de geneeskundige verzorging van:

I R.J. }
Vl.det. } door de zorg van C.-4 R.I.

II R.J. }
Vl.det. } door de zorg van C.-R.Gr.

1 M.C. }
1 C.P. } door de zorg van C.-R.J.

De overige zelfstandige onderdeelen }
} door mijn zorg.

Artilleriegroep Zuid en 16 R.A. ressorteeren voor alle aangelegenheden, den geneeskundigen dienst betreffende, rechtstreeks onder mij.

2. *Tandheelkundige verzorging.*

Tandheelkundige hulp aanvragen aan mijn St.K.

3. *Hulpposten.*

Door de zorg van C.-4 R.I. en C.-R.Gr. worden voorbereid het inrichten van een hulppost voor ieder voorpostenbataljon en een hulppost voor ieder vóór bataljon.

4. *Hulpverbandplaatsen.*A. *Inrichting.*

Ingericht worden op 4 October de navolgende hulpverbandplaatsen:

- a. a/d kunstweg Ruurlo/Barchem W. van Boschheurne door de zorg van C.-4 R.I., die daartoe

tevens — voor zoveel nodig — kan beschikken over het geneeskundige personeel en materieel van I-2 R.A. en 16 R.A.

- b. Dollehoed (vt. 5—62) door de zorg van C.-R.Gr., die daartoe tevens — voor zooveel nodig — kan beschikken over het geneeskundig personeel en materieel van 15 R.A. en 2 R.A. (min I).

B. *Bestemming.*

- a. hp. v. Boscheurne: troepen vak Boschheurne, I-2 R.A., 16 R.A.
- b. hp. v. Dollehoed: troepen vak Barchem, 15 R.A., en 2 R.A. (min I).
- c. De niet onder B. genoemde troepen en treinen voeren rechtstreeks af op de hoofdverbandplaats (vp. m.g.), waarvoor zoo noodig vervoermiddelen aan mij aan te vragen.

5. *Hoofdverbandplaats.*

Zutphen: in bedrijf 4 October, 12.00. Door de zorg van Chef hd. v. Zutphen zal ten behoeve van de hp.v. Dollehoed een *inlaadpunt* worden ingericht bij Maai-kamp (vt. 4—61).

6. *Verzamelplaats marschvaardige gewonden.*

Hakkerij (blad Zutphen, vt. 36—59); in bedrijf 4 October, 12.00.

7. *Afvoer.*

- a. *Zieken en gewonden, uitgezonderd besmettelijke zieken.*

Zieken, die vermoedelijk op 6 October gevechtswaardig zullen zijn, worden verpleegd bij de onderdeelen.

Alle overige zieken worden afgevoerd.

Tot 4 October, 12.00 worden zieken en gewonden door mijn zorg afgevoerd naar het afvoestation; opgave van te vervoeren patienten, verdeeld in liggend en zittend vervoer en plaats van afhalen bij mij in te dienen.

Na 4 October, 12.00 worden zieken en gewonden afgevoerd op hd.v. en vp.m.g.

b. Lijders aan besmettelijke ziekten.

Worden door mijn zorg afgevoerd op de gemeentelijke barakken te Zutphen. Vervoer op ieder gewenscht oogenblik aanvragen aan mij (Sectie IIIa).

c. Gaszieken en met gas besmette gewonden.

Af te voeren naar Warnsveld in speciaal daarvoor bestemde auto's.

d. Afvoerstation Zutphen: vertrek gewonden treinen dagelijks te 10.00 en 16.00.

8. *Genees- en verbandmiddelen.*

Aanvulling van geneeskundig materieel, genees- en verbandmiddelen moet in eerste plaats geschieden uit de plaatselijke voorraden.

9. *Gasontsmettingsplaatsen.*

Ontsmettingsplaatsen van met mosterdgas besmette personen moeten worden ingericht in de nabijheid der hp.vn.

Tevens worden ontsmettingsplaatsen ingericht bij hd.v. Voor afvoer van met (mosterd) gasbesmette gewonden zie punt 7c.

10. *Geneeskundig personeel en vervoermiddelen voor 1 E.W.*

Op 4 Mei, 8.00 komen bij Bouwman (vt. 15—60) ter beschikking van C.-1 E.W. 3 auto's voor gewondenvervoer, waarbij 1 Off. van Gez., 4 ziekenverplegers en 4 ziekendragers van I Vb.A.

11. *Hygiëne.*

De uiterste zindelijkheid wordt een ieder tot plicht gesteld. Alle Cn. zullen hierop met de uiterste gestrengheid toezien en doen toezien.

12. *Drinkwater.*

Behalve water uit waterleidingen moet steeds het drinkwater worden gekookt of gezuiverd.

13. *Inspectiën.*

Bij alle onderdeelen zal voorloopig minstens eens in de acht dagen inspectie tegen ongedierte worden gehouden. Met gestrengheid moet er tegen gewaakt worden, dat zich iemand hieraan onttrekt.

14. *Rapporten.*

Dagelijks op het uur van „Rapport” indienen een rapport betreffende den gezondheidsdienst.

De Kolonel,

Divisiecommandant,

Aan:

.....

C.-4 R.I. ex. nr. 9 ter uitvoering.

.....

Ex. No. ...

GEHEIM.

C.-I Div.

Secite IIIb.

No. 22 B.

St.K., 3 October 19...

17.00

Bevel voor den Veterinair Dienst.

1. *Veterinair verzorging.*

Ingaande 4 October tot nader bevel geschiedt de veterinaire verzorging van:

- a. alle paarden, welke zich voorloopig nog bevinden in de vps. en hws. door de zorg van C.-2 R.A.
- b. de paarden van 1 M.C. en 1 C.P. door de zorg van C.-R.J.

2. *Paardenhulpplaatsen.*

Ingericht worden, de volgende P.H.P.

- a. Schependom (vt. 2—61) door C.-2 R.A., die hier toe beschikt over het veterinair personeel en materieel van 2 R.A., 16 R.A. en III-13 R.A.

b. Kl. Laar (vt. 2-59) door C.-R.J., die hiertoe beschikt over het veterinair personeel en materieel van R.J., R.Gr. en 4 R.I.

3. *Veldziekenstal.*

Te 't Velde (blad Zutphen, vt. 33—62), alwaar tevens een ontsmettingsplaats voor met mosterdgas besmette paarden en een afzonderingsstal.

In bedrijf: 4 October 12.00.

4. *Afvoer.*

a. *Zieke en gewonde paarden, uitgezonderd besmettelijke patienten* worden, wanneer zij vermoedelijk op 8 October hersteld zullen zijn, verpleegd in het stellingsgebied.

Alle overigen worden afgevoerd op V.Z.S. of afvoerstation.

b. *Lijders aan besmettelijke ziekten of hiervan verdachte paarden* worden afgevoerd op de V.Z.S.

c. *Afvoerstation:* Brummen; vertrek trein voorloopig dagelijks te 13.00.

d. *Paardentransportauto's* aanvragen bij Ch.-V.Z.S.

5. *Buitgemaakte paarden.*

Alvorens buitgemaakte paarden in gebruik te nemen of op te zenden, moeten zij geneeskundig onderzocht worden.

6. *Middelen tot uitoefening van den Veterinairdienst.*

Bij de V.Z.S. wordt een depot van middelen tot uitoefening van den veterinaire dienst ingericht. Alvorens uit de voorraden op de V.Z.S. te putten, zooveel mogelijk gebruik maken van de plaatselijke voorraden.

7. *Beweging van paarden.*

Met nadruk worden de betrokken Cn. gewezen op de noodzakelijkheid van geregelde beweging van paarden, die geen dienst verrichten.

8. *Rapporten.*

Dagelijks op het uur van „Rapport” indienen een rapport betreffende den gezondheidstoestand.

De Kolonel,
Divisiecommandant,

Aan:

.....

C.-4 R.I. ex. nr. 9 ter uitvoering.

.....

GEHEIM.

C.-I Div.
Sectie I 1.
No. 23 B.

St.K., 3 October 19...
17.00.

Gasbevel.1. *Vijand.*

Te verwachten zijn gasaanvallen uit vliegtuigen (bomwerpen) en door artillerie beschieting.

2. *Individueele bescherming.*

De plaatsen van de gasdepots en van de gaskamers moeten mij zoo spoedig mogelijk worden bericht.

1 M.C.	} moeten gebruik maken van een gas-	
1 C.P.		kamer en gasdepot aan te wijzen
1 C.lu. mitr.		door C.-R.J.

det.n. g.z.l.: als boven, doch aan te wijzen door den Commandant van het regiment waaraan zij zijn toegevoegd.

3. *Collectieve bescherming.*

Stapelen van levensmiddelen en munitie in de openlucht moet zooveel mogelijk worden vermeden. Indien het onvermijdelijk is moeten hierbij goede dekzeilen worden gebruikt.

De cpn.; munitiedepots, vbd. posten, enz. moeten bijzonder collectief worden beschermd.

4. Gasalarmeering.

A. De alarmeeringsdienst moet 5 October te 10.00 geregeld zijn. Proef alarm wordt gehouden op 5 October te 15.00 en te 21.00 na dat tijdstip mag geen proefalarm meer worden gehouden.

B. *Indeeling alarmstrooken.*

Achtergrens gevaarlijke strook:

.....—Mossel (niet inb.)—Laren (inb.)—.....

Achtergrens bedreigde strook:

.....—Brummen (niet inb.)—Voorst (niet inb.)—

.....

De div. gasofficier zal in overleg met den C. der neven-divisiën en met de daarvoor in aanmerking komende Cn. der onderdeelen de opstelling van claxons en sirenen in de gevaarlijke strook regelen. Verband tus-schen deze alarmeeringsmiddelen op te nemen naar rechts.

5. Gasbeschermingsmiddelen.

Onderstaande beschermingsmiddelen zijn morgen op de daarvoor aangegeven tijden beschikbaar voor Div. Staf, Vbd.A.-I Div. Hd.v., 1 E.W., en 1 C.P. in het divisiegasdepot te Haneveld (vt. 3—60), voor 4 R.I., R.J. R.Gr., 2 R.A., 16 R.A. en 1 Bat. p.a.g. bij hun gasdepot:

Gasbeschermings- middelen	Div. Staf ten 11.00	Vbd. A. I Div. ten 11.00	Hd. V. ten 11.00	I E. W. ten 11.15	I C P. ten 11.15	R. J. ten 11.00
Gasmaskers	—	—	10	—	—	150
Vullingbussen	—	—	25	—	—	350
Beschermde pakken	5	5	10	5	10	100
Chloorkalk kg.	25	100	(2)	50	100	500
Magnesia kg.	0,5	0,5	(2)	1	1,5	10
Schuilplaats						
gasmaskers	2	1	2	1	1	5
Claxons	—	—	—	—	—	—
Sirenen	(1)	—	(1)	(1)	(1)	(1)

Gasbeschermings- middelen	4 R. I. ten 12.00	R. Gr. ten 12.30	2 R. A. ten 11.30	16 R. A. ten 13.00	I Bat. p.a. g. ten 13.30
Gasmaskers	100	100	100	75	—
Vullingbussen	250	250	250	150	—
Beschermde pakken	75	75	75	50	20
Chloorkalk kg.	300	300	300	200	100
Magnesia kg.	10	10	10	6	3
Schuilplaats gasmaskers	5	5	3	2	1
Claxons	25(3)	25(3)	—	—	—
Sirenen	20	20	(1)	(1)	(1)

(1) In verband met de opstelling nader te bepalen door div. gasofficier.

(2) Naar behoefte aan te vragen.

(3) Per voorregiment.

Bij eventueele aflossing blijven de voorraden ter plaatse; zij worden alsdan door de betrokken onderdeelen aan elkaar overgegeven.

6. *Ontsmetting materieel.*

Wapens en uitrustingsstukken zooveel mogelijk bij de onderdeelen ontsmetten, overig besmet materieel af te voeren waartoe aanvragen te richten tot mijn cp. (Div. Gasofficier).

7. *Inlichtingsdienst.*

De C. der voorregimenten moeten alles in het werk stellen om tijdig te onderkennen of de vijand op hun frontgedeelte een gaswolk of gaswerperaantal voorbereidt.

Alle door hen verzamelde gegevens, ook omtrent de chemische strijdmiddelen bij den vijand, moeten mij onverwijld gemeld worden.

De Kolonel,

Divisiecommandant,

Aan:

.....

C.-4 R.I. ex. nr. 9

ter uitvoering

HET INRICHTEN VAN DE STELLING.

De gegeven tactische toestand maakt het mogelijk voor het inrichten van de stelling te rekenen op een voorbereidingstijd van eenige dagen. Op grond van het verdedigingsplan wordt in het Stafkwartier van I Div. een plan — *het versterkingsplan* — opgemaakt voor de inrichting en de versterking van het terrein. Bij het vaststellen van dit plan moet voorop staan, dat de tactische omstandigheden de wijze, waarop de werkzaamheden tot het inrichten en het versterken van het terrein moeten worden aangevat, beheerschen.

Het van den aanvang af op oordeelkundige wijze vaststellen van aard en volgorde der uit te voeren werken is noodzakelijk, teneinde de terreinversterkingen op goede wijze aan te passen aan de tactische omstandigheden en te verkrijgen, dat op ieder tijdstip een zoo goed mogelijk bruikbaar geheel ter beschikking staat van de bezettingstroepen.

Het versterkingsplan moet in de eerste plaats worden opgemaakt voor het tijdvak dat hoogst waarschijnlijk beschikbaar is voor het inrichten van de stelling, hierbij moet er voor gewaakt worden, dat dit tijdvak te lang wordt geschat. (C.I.- L.K. heeft in ons geval hiervoor 3 dagen gesteld). Aangezien het echter gewenscht is om, voor het geval meer tijd beschikbaar blijkt te zijn, zonder verwijl te kunnen doorwerken moeten in het versterkingsplan ook hiervoor richtlijnen te vinden zijn.

Op grond van het versterkingsplan worden de bevelen gegeven voor de inrichting en versterking van het terrein; voor I Div. samengevat in onderstaand „*Versterkingsbevel*”.

GEHEIM.

Ex.No.....

C.-I Div.

Sectie V.

No. 30 B.

cp. 3 October 19...

19.00

Versterkingsbevel.

1. *Algemeen.*

De werkzaamheden aan de stelling moeten 4 Octo-

ber ,met de meeste energie en met de grootst mogelijke sterkte aan personeel, aanvangen.

2. *Voorposten.*

De werkzaamheden voorloopig alleen door voorposten-troepen doen uitvoeren.

Slechts scherfvrije constructiën; alleen bij die gevechtsofstellingen, welke na het terug nemen van de voorposten eventueel zullen worden benut voor opstelling van golfbrekers kan bij uitzondering met de onderbouw gerekend worden op latere verzwaring tot granaatvrije opstellingen.

3. *Infanterie met uitzondering van de voorposten.*

Alle werken voorloopig scherfvrij, doch met zoodanige onderbouw, dat bij meer tijd geleidelijke verzwaring tot granaatvrije onderkomens mogelijk is.

Gevechtsofstellingen zooveel mogelijk voorzien van dekking tegen vuur uit laagdalende vliegtuigen.

De cpn. t.m. die der B.Cn. en de belangrijkste uitkijkposten granaatvrij. (W. 8.)

4. *Artillerie.*

De opstellingen scherfvrij inrichten. Maskeering tot in de details verzorgen, hierbij de batterijen en de afzonderlijke stukken geheel in het algemeen beeld van het terrein doen opgaan.

5. *Werkzaamheden voor de pioniers.*

Commandant 1 C.P. doet:

- a. De Lebbinkbeek en de Berkel door het steil afgraven van de oevers geschikt maken voor vechtwagenhindernis.
- b. Mijn cp. inrichten en leiding geven bij de werkzaamheden tot het inrichten van de cpn. der vak Cn. en C.-Div. Res.
- c. Door het beschikbaer stellen van eenig kader van

C.-Vbd.A. leiding geven aan de werkzaamheden voor het ingraven van verbindingen.

C.-Div. Res. stelt voor de werkzaamheden genoemd onder a, een comp. tirailleurs ter beschikking van C.-1 C.P. en voor de werkzaamheden genoemd onder c. twee Sectiën tirailleurs.

6. *Volgorde der werkzaamheden.*

1e. periode (4 t/m 6 October):

a. Innemen en maskeeren van gevechtsofstellingen op grond van de vuurplannen, waarbij in de eerste plaats verzorgd moeten worden de opstellingen waaruit flankerend moet worden gevuld.

Inrichten van gevechtsdekkingen per groep en per stuk met minstens één schuilnis en eventueel aanwezige kelders tot afwachtingsdekkingen in te richten.

Opruimingen voor verbetering van het schootsveld en het uitzetten en opmeten van afstanden.

Het beter geschikt maken van de Lebbinkbeek en de Berkel tot vechtwagenhindernis;

b. aanleg van smalle hindernissen;

c. inrichten van cpn. uitkijkposten, hulpposten en per voorregiment een hulpverbandplaats;

d. bescherming van de voornaamste verbindingen.

2e periode. 7 October en eventueel volgende dagen.

a. de onmisbare gemeenschaps- en naderingsloopgraven;

b. uitbreiding van het aantal afwachtingsdekkingen;

c. uitbreiding der hindernissen vóór en in de hws.

d. uitbreiding en verbetering van reeds gereedgemaakte gevechtsdekkingen tot gesloten groepsversterkingen.

7. *Materialen en gereedschappen.*

Voor vordering van materialen en gereedschappen kunnen beschikken:

a. *De Vakcommandanten* over het gebied gelegen

tusschen hunne vakgrenzen, in het westen tot de lijn 300 m. evenwijdig en west van den kunstweg Ruurlo—Barchem—De Dollehoed, in het oosten tot 1 km vóór de voorpostenweerstandslijn.

- b. *Hoofd Sectie V* over het overige stellinggebied van I Div. tot aan de achtergrens, met uitzondering van:
- 1e. het gebied van de alarmopstelling der Div.-res, hetwelk ter beschikking is van den C.-Div. Res.
 - 2e. het stellingterrein der afzonderlijke afdn. Art., hetwelk ter beschikking is van de erbij betrokken Afd. Cn.

Iedere Commandant moet bij het verzamelen van materieelen in het Stellinggebied doen zorg dragen, dat bij het geheel of gedeeltelijk sloopen van gebouwen, het omhakken van boomen e.d. steeds getracht wordt het oorspronkelijke landschapsbeeld zoo goed mogelijk te bewaren. Aanvragen voor verstrekkingen van materialen, gereedschappen en hulpmiddelen kunnen bij mij worden ingezonden, eventueele verstrekking zal geschieden door de zorg van Hoofd Sectie V van mijn St.K.

Onbekwaam geraakte gereedschappen moeten voor de eerste maal op 4 October te 11.00 en daarna om de twee dagen worden ingeleverd bij het Div. Geniedepot zie punt 8.

8. *Centrale aanmaak.*

Per vak moet één regimentswerkplaats en zoo noodig ook bataljons werkplaatsen worden ingericht voor het doen vervaardigen van voorbereekte onderdeelen benodigd voor de Stellingbouw in eigen vak. Divisiepionierspark te Valkenhorst (vt. 2—61) de oprichting wordt geregeld bij bijzonder bevel.

9. *Arbeidstijd.*

Er zal voorloopig worden gewerkt van:

7.00—10.00	14.00—16.30
10.30—13.00	18.30—20.30

Middagmaal door den troep tusschen 14.00—16.30 te doen nuttigen. Tijdens de beide overige rusten op het werkkerrein koffie verstrekken.

Indien tengevolge van vijandelijke handelingen of van weersgesteldheid per dag 1 uur of meer niet gewerkt kan worden moet dat verlies door avond- of nacht- arbeid worden ingehaald met dien verstande dat minstens 6 uur nachtrust moet worden genoten.

10. *Werkrapporten.*

Te beginnen met 5 October moeten om den anderen dag door de R.Cn. werkrapporten worden ingediend telkens te 18.00 op mijn cp. waarin uitvoerig te vermelden hoever de werkzaamheden gevorderd zijn en het aantal werkers, dat telkens aan den arbeid heeft deelgenomen.

De Kolonel,
Divisiecommandant,

Aan:

.....
C.-4 R.I. ex. nr. 9 ter uitvoering.

.....

DE BELANGRIJKSTE BEVELEN

uit te geven door
Commandant 4 R.I.

Ex. No. ...

GEHEIM.

4 R.I.

cp. 3 October 19...

No. 23 B.

19.00

Algemeen verdedigingsbevel.

1. *Vijand.*

Op 60 à 70 km afstand van onze Oostgrens worden belangrijke roode troepen geconcentreerd.

Roode lt. troepen zijn hedenmorgen in voeling gekomen met onze lt. troepen o.a. te Vreden en Alstätte,

echter zonder tot een krachtige actie te zijn overgegaan.

2. *Eigen toestand.*

De versterkte I Div., rechts en links aangeleund, richt zich met twee vóórregimenten ter hardnekkige verdediging in aan de Lebbinkbeek en de Berkel.

4 R.I.: rechts, R.G. links.

Zuid van I Div. komt IV div. (8 R.I.).

1. E.W. bevindt zich te Neede.

3. *Opdracht 4 R.I.*

4 R.I., versterkt met I R.J., één S. van 48 Comp. p.a.g. en anderhalve zoeklichtgroep bezet het vak *Boschheurne*.

Vakgrenzen:

Zuid: Boschheurne (inb.)—Kornegoor (inb.)—pl. 5½ Spoorweg Ruurlo/Borculo—Haarlo (inb.).

Noord: Vijfsprong kunstwegen Barchem (n. inb.)—Veldzicht (vt. 9—60) (n. inb.)—Giegink (vt. 11—60) inb.—Tol in (vt. 15—60).

4. *Algemeene inrichting van de stelling.*

a. Frontlijn: Kp. 4 Spoorbaan Ruurlo/Borculo—100 à 150 m. West van de Lebbinkbeek.

b. Stoplijn: De Horst (vt. 8—58)—Kornegoor—Viersprong van landwegen Z.O. van Maandag—vijfsprong van landwegen (vt. 8,30—61,00).

c. *Voorpostenweerstandslijn:* Leerinkbeek—O. rand Borculo—Hesselink.

5. *Bezetting van de stelling.*

a. drie bataljons naast elkaar:

I-4 R.I., versterkt met een S. mr. van 8 en twee gaszoeklichten: Zuid.

II-4 R.I., versterkt met 4 Comp.mr. (min twee Sn.) twee gaszoeklichten: Midden.

III-4 R.I., versterkt met een S.mr. van 8 en twee gasz. lichten: Noord.

Begrenzing Middenvak.

Zuid door de lijn: Br. in (vt. 8—59)—pl. 6 Spoorbaan Ruurlo/Borculo.

Noord door de lijn: Dinsdag—boschpreceel van Heurne (n. inb.).

- b. De troepenonderdeelen opgesteld achter de Stoplijn moeten bij I-4 R.I. en III-4 R.I. sectiesgewijze en bij II-4 R.I. zooveel mogelijk compagniesgewijze bij elkaar gehouden worden opgesteld.
- c. Op 4 October bij het aanbreken van den dag moeten alle onderdeelen hun opstelling in de stelling hebben ingenomen en onverwijld aanvangen met het inrichten van de stelling.

6. Voorposten.

Voorpostencommandant: C.-I R.J.

troepen:	}	I-R.J. de S. van 48 Comp. p.a.g. een halve zoeklichtgroep.
----------	---	--

Taak: Standhouden.

Terreingedeelte in te richten voor latere bezetting door golfbrekers.

- a. Oostrand Borculo
- b. het Station
- c. het boerderijën complex Giegink.

7. Wijze van verdedigen van de stelling.

I. Aanwijzingen voor het vuurplan.

De vuurplannen van de vakcommandanten moeten morgen uiterlijk te 9.00 bij mij worden ingediend.

Bij de samenstelling rekening te houden met het volgende:

1e. Mortieren van 8.

Alle Sn. moeten vuur kunnen brengen op de Lebbinkbeek. Met twee Sn. (die uit Midden- en Noord vak) moet gevuurd kunnen worden op het boschperceel bij Palsenberg Z.W. van Heurne.

2e. De zw. Mitrailleurs moeten allen deelnemen aan de tegenvoorbereidingsvuren voor de frontlijn volgens nader in het vuurplan aan te geven regeling. De vak Cn. doen daartoe de achter de stoplijn opgestelde mitrs. zoo noodig tijdelijk vooruitschuiven.

3e. Vuurverband.

Het vuurverband tusschen de eigen bataljonsvakken en de nevenvakken moet nabij de scheidingslijnen in onderling overleg tot stand gebracht worden met minstens één tir.S.

4e. Vuursteun.

Vuursteun aan en in nevenvakken al of niet na aanvraag af te geven op last van den eigen vak.C. — 8 R.I. zal eventueel steunen met mitr. vuur vóór de stoplijn nabij Boschheurne en met vuur op de Lebbinkbeek nabij zwembad en Palsenberg.

— I-4 R.I. moet met één sectie Zw. mitr. eventueel kunnen steunen met vuur op de spoorbaan Ruurlo/Borculo van Spoorwegovergang bij Bekhorst (inb.) af tot pl. 5 en in het vak van II-4 R.I. met vuur op den Palsenberg.

— II-4 R.I. moet met zw. mitr. in vak I-4 R.I. kunnen steunen door vuur vóór de stoplijn Oost van Boschheurne en in vak III-4 R.I. met vuur op Heurne.

— III-4 R.I. steunt II-4 R.I. eventueel met vuur op Stelkamp en op Palsenberg en het vak R.Gr. zoo noodig met vuur van één S.zw. mitr. op de Berkel nabij Schatlaken.

5e. Stormvuursein.

Serie 6 witte sterren. Bij gebrek aan zicht duur van het stormvuur: 3 minuten.

II. *De verdediging* moet er in de eerste plaats op gericht zijn het toevertrouwde stellingvak zeer hardnekkig te verdedigen. Mocht het den vijand desniettemin gelukken plaatselijk vasten voet te krijgen in de hws.

dan moeten de vak cn. alle krachten doen samenwerken om te voorkomen dat hij zich verder uitbreidt. C.-I-4 R.I. zal zorg dragen, dat het verband met 8 R.I. onder alle omstandigheden verzekerd blijft. Tegenstooten alleen op mijn bevel.

III. *Gevechtsvaardigheid.*

Bij het pantserafweergeschut, de geweren tp., de zw. mitrs., de mortieren alsmede bij de wapenen door de vak Cn. aan te wijzen voor afweer van vij. vliegtuigen moeten steeds piketten aanwezig zijn. Voor zoover er niet gewerkt wordt aan het inrichten van de stelling legeren de overige troepen in alarmkwartieren in of onmiddellijk achter het eigen vak.

Alarmsein: Serie rood.

8. *Versterking van het terrein.*
Onmiddellijk aanvangen met het inrichten van goede gevechtsofstellingen, maskeering verzorgen alsmede de waarnemings- en uitkijkdienst en gelijktijdig het schootsveld verbeteren. — Zie overigens het afzonderlijk uit te geven werkbevel.
9. *Artillerie.*
Rechtstreeksche steun 4 R.I.,
de artilleriegroep gevormd door de afdn. van 16 R.A. onder bevel van C.-16 R.A.
I-16 R.A. in stelling nabij Boschheurne.
II-16 R.A. in stelling ongeveer 500 m. West van Maandag.
10. *Inlichtingsdienst.*
 - a. *Uitkijkdienst.*
De Regimentsinlichtingsofficier verkent een plaats geschikt voor het inrichten van een regiments-uitkijkpost in het centrum van het regimentsvak.
Voor het inrichten van de uitkijkpost ontvangt hij daarna nadere aanwijzingen van den kap. Adj.
 - b. *Verkenningsdienst.*
Wordt door mij afzonderlijk geregeld.

c. *Verband met 1 E.W.*

Wordt onderhouden door de regimentspatrouille volgens afzonderlijk bevel.

11. *Pantserafweer.*

C.-4 C.Pag. organiseert met zijn kanonnen van 4,7 en de Bt. 6 veld de pantserafweer in het geheele regimentsvak en zal daarbij zorg dragen dat op de tot vechtwagenhindernissen geschikt te maken Lebbinkbeek nabij de frontlijn de grootste vuurdichtheid wordt verkregen. De kanonnen 6 Veld op te stellen achter de stoplijn, de voorste kanonnen van 4,7 ongeveer 200 m. achter de frontlijn.

Voor het nabij de vakgrenzen overlappen der vuursectoren pleegt C.-4 C.Pag. het noodige overleg in de nevenvakken.

12. *Commandoposten.*

Mijn cp.: te Dinsdag (vt. 7—60).

C.-I-4 R.I.: nabij Strooy.

C.-II-4 R.I.: nabij Maandag.

C.-III-4 R.I.: Bijvanck.

Voorposten C.: Scheurnink.

13. *Verbindingen.*

Zie mijn verbindingsbevel van heden Nr. 25 B.

De Luit. Kolonel,
Regimentscommandant.

Aan:

.....

Ex. N. ...

GEHEIM.

COMMANDANT 4 R.I.

Cp., 3 October 19...

No. 25 B.

19.30 (1)

6 *Bijlagen:*

I. Overzichtskaartje telefoon- en optische verbindingen.

¹⁾ Aan dit bevel is voorafgegaan een bespreking met C.-Vbd. A.-4 R.I.

- II. Schuilnamen en oproepseinen.
- III. Herkeningsletters inf. U-seinlapposten, berichtkoker-terreinen en wimpels vbd. vliegtuigen.
- IV. Seinen vbd. vliegers.
- V. Lichtpistoolseinen.
- VI. Sleutelwoord cijfervierkant.

Verbindingsbevel van 3 October e.v.d.

(ter nadere regeling van punt 13 van het Alg. Verd. Bevel van C.-4 R.I. van 3 October 19..., No. 23 B).

1. *Stafkwartieren, commandoposten, standplaatsen, verbindingsposten en telefoonaansluitingen.*

Commandant	St.Kn., cpn. en standplaatsen.	vbdp.	Telefoonaansluitingen.
C.-I Div.	St.K. den Bramel	Nabij de St. Kn., cpn. en standplaatsen.	Cp.-C.-I Div. (na 3 Oct. 20.00) en rkt. Vorden.
D.A.C.-I Div.	cp. Wildenborch		Rkt. Lochem (tot 3 Oct. 15.00)
C.-R.Gr.	cp. 't Hassink		Cp.-C.-I L.K. (na 3 Oct. 15.00) en Rkt Zutphen (id)
C.-R.J.	cp. Stoetenberg		Cp.-C.-I Div. (na 3 Oct. 20.00)
C.-I-R.J.	cp. Scheunink 500 m. W. van Borculo		Cp.-C.-4 R.I. (na 3 Oct. 22.00)
C.-4 R.I.	} cp. Dinsdag		Cp.-C.-I Div. (na 3 Oct. 20.00).
C.-16 R.A.			Cp.-C.-4 R.I. (na 3 Oct., 22.00)
C.-I-4 R.I.			cp. nabij Strooy
C.-II-4 R.I.	cp. nabij Maandag		Cp.-C.-4 R.I. (na 3 Oct. 22.00).
C.-III-4 R.I.	cp. Bijvank		Cp.-C.-4 R.I. (na 3 Oct. 22.00)

2. *Regimentsverbindingsassen.*

Re. Reg. vbd. as: cp.-C.-4 R.I. (Dinsdag)—landweg in Z.O. richting—naar Nieuwboer.

Li. Reg. vld. as: cp.-C.-4 R.I.—Kunsweg naar Borculo.

3. *Telefoon- en optische verbindingen.*

Mijn Vbd.A. brengt tot stand de telefoon- en optische verbindingen, aangegeven op bijlage I. C.-II-4 R.I. brengt bovendien een dubbeldraads dwarsverbinding tot stand naar cp.-C.-I-4 R.I.

C.-III-R.I. als voren met C.-II-R.I. Alle verbindingen heden te 22.00 bedrijfsklaar.

De art. sluit zich, voor zooveel noodig, aan op de Reg. vbd. assen. Controleposten in te richten nabij driesprong kunstwegen Weidehof en nabij driesprong landwegen Z.O. van Maandag.

4. *Ordonnansen.*

C.-III-4 R.I. stelt 3 daarvoor geschikte soldaten als tijdelijk ordonnans ter beschikking van C.-Vbd.A.-4 R.I. Dit personeel meldt zich bij dien C. heden, 21.00.

5. *Postduivenverbindingen.*

C.-Vbd.A.-4 R.I. doet aan C.-I R.J. afgeven, 10 postduiven uit het duivenhok van K. Jochems, te Barchem. Hij doet dit hok onafgebroken bezetten. Ingekomen berichten per telefoon naar mijn cp.

6. *Schuilnamen en oproepseinen.*

Zie bijlage II. Eenheden, die in ander verband treden dan waarin zij waren opgenomen bij de toekenning van hun schuilnaam, behouden tot nader order dezen schuilnaam.

7. *Voor herkenningletters inf. U-seinlapposten, berichtkokerterreinen en wimpels verbindingsvliegtuigen zie bijlage III, voor seinen van den vbd. vlieger zie bijlage IV, voor lichtpistoolseinen bijlage V en voor sleutelwoord cijfervierkant bijlage VI.*

8. De Vbd. A. voor zoover niet in bedrijf, bij mijn cp.

De Luit. Kolonel,
Regimentscommandant,

Aan:

C.-I-4 R.I.	Ex. No.	5	} ter uitvoering
C.-II-4 R.I.	" "	6	
C.-III-4 R.I.	" "	7	
C.-I R.J.	" "	8	
C.-4 Bt. 6 Veld	" "	9	
C.-4 C.Mr.	" "	10	
C.-16 R.A.	" "	11	
4 C.-pag. 4,7	" "	12	
C.-Vbd.A.-4 R.I.	" "	13	
C.-I Div.	" "	14	
C.-R.J.	" "	15	} ter inlichting
C.-R.Gr.	" "	16	

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage II van het verbindingsbevel van
C.-4 R.I. van 3 October 19..., No. 25 B.

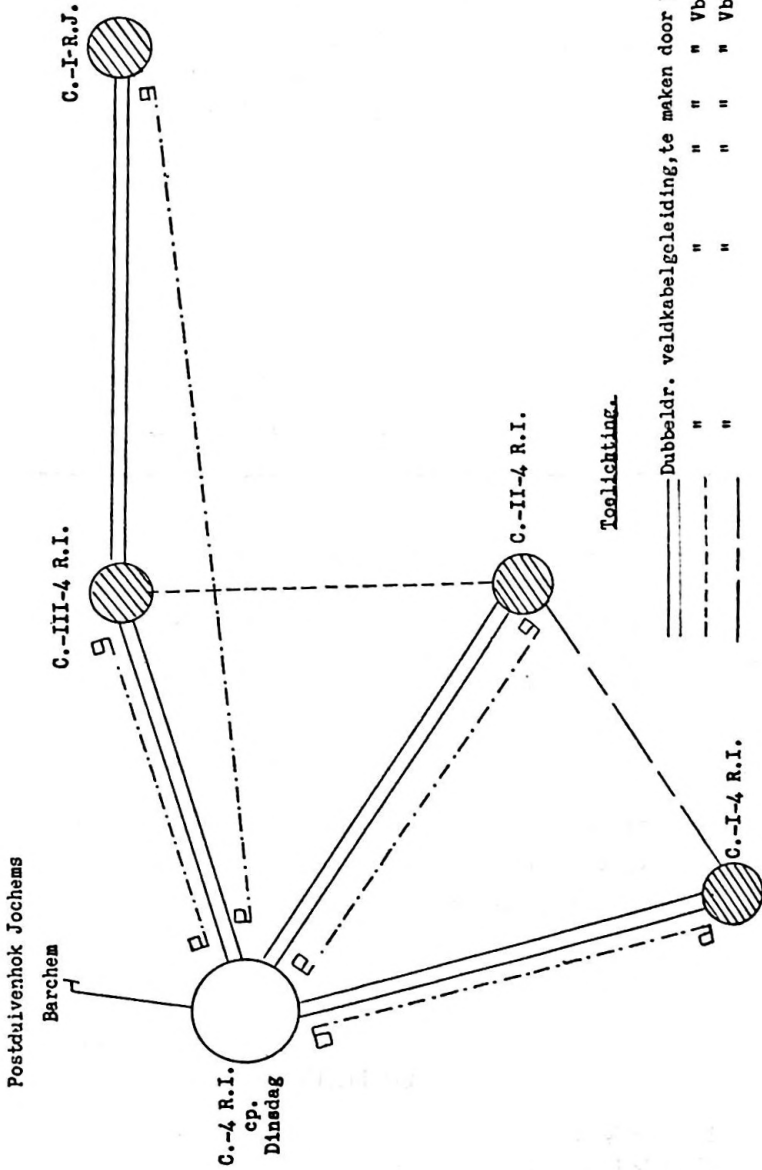
Schuilnamen en oproepseinen.

C.-I Div.	R	3	C.-M.C.-I-4 R.I.	S	4
C.-R.Gr.	X	30	C.-II-4 R.I.	T	98
C.-R.J.	V	42	C.-1-II-4 R.I.	H	57
C.-I R.J.	W	10	C.-2-II-4 R.I.	X	15
C.-II R.J.	F	63	C.-3-II-4 R.I.	W	16
C.-4 C. Pag.	V	48	C.-M.C.-II-4 R.I.	A	74
C.-8 R.I.	T	87	C.-III-4 R.I.	B	5
C.-II-8 R.I.	P	79	C.-2-III-4 R.I.	Y	92
C.-16 R.A.	M	90	C.-1-III-4 R.I.	U	94
C.-4 R.I.	R	46	C.-3-III-4 R.I.	D	42
C.-I-4 R.I.	S	47	C.-M.C.-III-4 R.I.	K	60
C.-1-I-4 R.I.	L	80	C.-4 Bt. 6 Veld	I	38
C.-2-I-4 R.I.	K	54	C.-4 C.Mr.	A	33
C.-3-I-4 R.I.	D	100			

Bijlage I van het Verbindingsbevel van C.-4 R.I. van
3 October 19... 25 B.

GEHEIM.

1939/1940. IV.

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage III van het verbindingsbevel van
C.-4 R.I. van 3 October 19..., No. 25 B.

Herkenningsletters inf. U-seinlapposten: LX.

Berichtkokerterreinen: Z.n. bij de inf. U-seinlapposten.

Wimpels vbd. vliegtuigen: 1 wimpel links, 1 rechts.

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage IV van het verbindingsbevel van
C.-4 R.I. van 3 October 19..., No. 25 B.

Seinen van den verbindingsvlieger.

Beteekenis	Seinpistoolsein	Seinhoorn
Sein 1. Waar zijt gij?	Wit	— (a)
Sein 2. Begrepen.	Meer witte sterren	...—
Sein 3. Een aanval bedreigt U uit de richting, waarin ik vlieg.	Meer roode sterren	— (n)
Sein 4. Het terrein vóór U, in de richting, waarin ik vlieg, is niet of zwak bezet.	Rood	—...— (x)

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage V van het verbindingsbevel van
C.-4 R.I. van 3 October 19..., No. 25 B.

Lichtpistoolseinen.

Beteekenis	Sein
Vijandelijke afdeelingen naderen. (tevens alarmsein)	Serie rood.
Wij hebben munitie-aanvulling noodig.	Serie drie witte sterren.
Vijand stelt zich gereed voor aanval tegenover mijn vak.	Serie vijf roode sterren (overdag) of serie goudschitterlicht ('s nachts).
Vijandelijke aanval afgeslagen.	Serie gele rook (overdag) of serie wit zweeflicht ('s nachts).

Ex. No. ...

GEHEIM.

Bijlage VI van het verbindingsbevel van
C.-4 R.I. van 3 October 19..., No. 25 B.

Onverwijld na kennisneming vernietigen.

Sleutelwoord cijfervierkant: TILBURG.

GEHEIM.

Exemplaar No. ...

4 R.I.

cp. 3 October 19...

No. 26 B.

19.00

Bijlage: Schets Verkeersregeling.

Bevel voor de verpleging en den aan- en afvoer.
voor 3/4 October.

1. *Indeeling voor den verplegingsdienst.*

I-R.J. ressorteert voor den verplegingsdienst en aan- en afvoer onder mij.

Voor den verplegingsdienst worden ingaande heden 24.00 ingedeeld:

bij I-4 R.I.: een S. mr. van 8; personeel hp.v. en het vl.det. ingedeeld bij het bat.

bij II-4 R.I.: 4 C.pag. versterkt met 4 Bt. 6 veld; het vl.det. ingedeeld bij het bat.; de 4 C. mr. (min twee Sn.) bij III-4 R.I.: de Reg.St.; één S.mr. van 8; het vl.det. ingedeeld bij het Bat.

bij I-R.J.: één S. 48 C.pag; het vl.det. ingedeeld bij de voorposten.

2. *Verplegingsgebied.*

Voor I-4 R.I.: het eigen vak en het gebied voor de frontlijn tot de spoorbaan.

Voor II-4 R.I.: het eigen vak en het gebied voor de frontlijn tot de Berkel.

Voor III-4 R.I.: het eigen vak en het gebied voor de frontlijn tot de Berkel.

Voor I-R.J.: het gebied O. begrensd door de buitengrens v.d. vps., W. begrensd door spoorbaan en de Berkel (spoorbaan inb.).

C.-I-R.J. doet te Borculo aanwezige voorraden opnemen en zendt mij hieromtrent bericht.

3. *Maximum prijzen.*

Bij aanschaffing gelden de volgende prijzen als maxima:

aardappelen per	10 kg. f
hooi	per 1000 kg. f
stroo	per 1000 kg. f

4. *Aan- en afvoer.*

A. *Aanvullingsplaats levensmiddelen:* Molendijk (vt. 2—60).

Aanvulling op 4 Oct.:

I-R.J.	van	3.00—3.15
I-4 R.I.	„	3.15—3.30
II-4 R.I.	„	3.30—3.45
III-4 R.I.	„	3.45—4.00

Aangevoerd wordt etappenrantsoen No. 1 voor 5 October en haver voor 5/6 October, alsmede schoon wasgoed.

B. *Intendancegoederen.*

Intendancegoederen, welke niet bij den troep hersteld kunnen worden, worden afgevoerd naar de aanvullingsplaats voor levensmiddelen. Aanvraag voor aanvulling richten tot mij. Het aangevraagde zal in den regel eerst na 6 dagen beschikbaar zijn op de aanvullingsplaats.

C. *Waschgoed.*

Vuil waschgoed op 5/6 October inleveren op aanvullingsplaats levensmiddelen in dezelfde verpakking, waarin hedennacht schoon goed werd ontvangen.

5. *Munitie.*

Aanvullingsplaats infanteriemunitie: Nijland (blad Groenlo, (vt. 3—60).

Aanvulling aldaar in den nacht 4/5 Oct. volgens nadere bevelen.

6. *Afvoer gewonden en zieken.*

Afvoerstation: Zutphen waarop tot 4 October 12.00 rechtstreeks wordt afgevoerd, opgave van eventueel te vervoeren patienten verdeeld in liggend en zittend vervoer bij mij indienen; voor afvoer na dat tijdstip volgen nadere bevelen.

7. *Afvoer paarden.*

Zieke en gewonde paarden, die vermoedelijk niet op 8 October hersteld zullen zijn, alsmede besmettelijke patienten worden afgevoerd, te regelen door den Reg. paardenarts.

8. *Rapporten.*

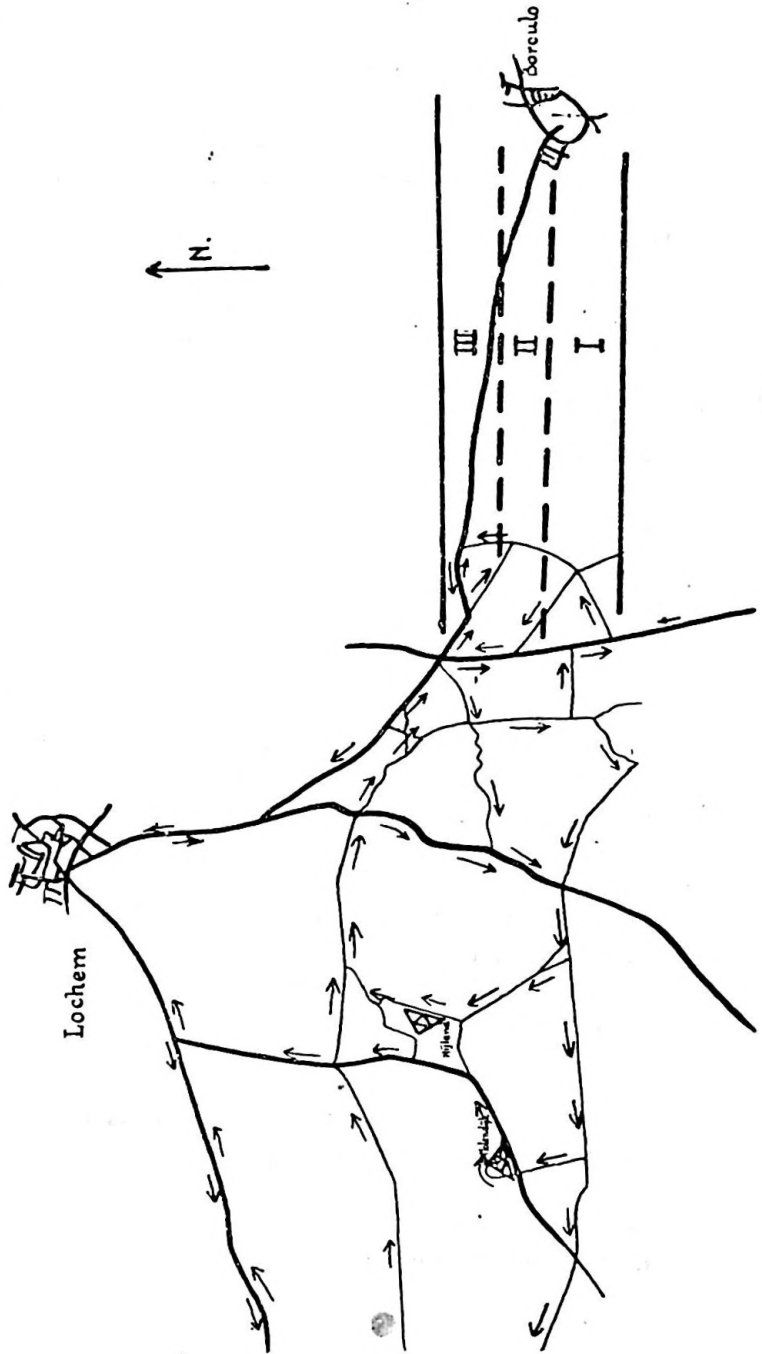
Rapporten betreffende den verplegingstoestand dagelijks bij mij indienen om 16.00.

9. *Verkeer.*

a. *Verkeersrichtingen.*

Zie bijlage schets.

Bijlage behorende bij het bevel voor de verpleging en den aan- en afvoer van C.-4 R.I. dd. 3 October 19... No. 26 B.

b. *Troepencolonne*s ter sterkte van een compagnie en grooter hebben op smalle landwegen voorrang. De Colonne Commandanten zullen in voorkomend geval aan auto- en andere colonne's zoo mogelijk en noodig gelegenheid geven om te passeeren.

c. *Verkeersposten*.

Aanwijzingen met betrekking tot het verkeer van de verkeersposten bij de av.pln. moeten stipt worden opgevolgd.

De Luit. Kolonel,
Regimentscommandant,

Aan:

.....

Ex. No.

GEHEIM.

C.-4 R.I.
No. 28 B.

cp. 3 October 19...

Gasbevel voor het vak „Boschheurne”.

1. *Algemeen*.

Voorloopig alleen rekening houden met gasaanvallen door artillerie en vliegtuigen.

2. *Individuele bescherming*.

Alle onderdeelen opgesteld in een bepaald Bat. Vak maken gebruik van de gaskamers van dat Bataljon. De Reg. Staf en het personeel van de hp.v. maken gebruik van een gaskamer van I-4 R.I. te regelen door C.-I-4 R.I.

De voorposten C. treedt in overleg met de B.Cn. ten aanzien van het gebruik van de gaskamers der Bataljons ten behoeve van het personeel der voorposten.

3. *Collectieve bescherming.*

De B.Cn. dragen zorg, dat alle cpn., munitiedepots en vbd.posten bijzonder collectief tegen gas worden ingericht. De benodigde gasgordijnen kunnen bij mij worden aangevraagd.

Levensmiddelen zooveel mogelijk bewaren in gasdicht afgesloten ruimten ofwel opslaan onder de daarvoor bestemde dekzeilen. Na gasaanvallen mogen levensmiddelen slechts worden verstrekt of genuttigd, nadat een gasofficier deze heeft gekeurd.

C.-I-4 R.I. stelt in overleg met den Reg. Arts personeel beschikbaar voor het collectief beschermen van hp.v. nabij Kp. 6 Kunstweg Ruurlo/Barchem.

4. *Gasalarmeering.*

Op 5 October te 10.00 moet de gasalarmeering tegen vij. gasaanvallen door art. en vliegtuigen bij volledig bezette stelling geregeld zijn.

Voor indeeling van zw. en lt. alarmeeringsmiddelen moet verband worden opgenomen naar rechts en naar voren.

Proefalarm voor het geheele regiment op 5 October te 15.00 en te 21.00. Hierbij zullen de Bat. Gasofficieren de contrôle uitoefenen bij het eigen bataljon. De Reg. gasofficier over de Reg. St. en de in de hws. opgestelde 4 C. pag. en 6 veld, hij zal tevens de contrôle regelen over de treinen. Na de contrôle die te 21.00 aanvangt is proefalarm verder verboden.

5. *Gasbescherming dieren.*

Individuele bescherming paarden volgens nader door den regimentspaardenarts te geven aanwijzingen.

De collectieve bescherming onverwijld ter hand nemen waarbij de gasofficieren leiding moeten geven.

6. *Gasbeschermingsmiddelen.*

Het Reg. gasdepot is op 4 October van 10.30 af gevestigd nabij Kp. 5 Kunstweg Ruurlo/Barchem. Op dat uur is de Reg. gasofficier aldaar aanwezig.

Aanvulling van de gasbeschermingsmiddelen van de bataljons heeft plaats op 4 October te regelen door den Reg. gasofficier.

7. *Gasinlichtingsdienst.*

a. Alle gegevens omtrent vij. chemische strijdmiddelen, ook al schijnen ze niet van belang, mij onmiddellijk melden;

b. buitgemaakte gasaanvals- en beschermingsmiddelen inleveren in het Reg. gasdepot.

Ongesprongen (gas) projectielen en scherven ter plaatse laten liggen, hiervan, met opgave van de juiste plaats, tfn. berichten aan den Reg. gasofficier.

8. *Ontsmettingsplaats.*

Nabij de hp.v. in de omgeving van Kp. 6 Kunstweg Ruurlo/Barchem.

De wegen naar deze ontsmettingsplaats zullen door mijn zorg worden aangegeven met behulp van handwijzers, in ieder Bat. Vak ongeveer aanvangende in het midden nabij de ruglijn. Het aangeven van de richting in het Bat. vak moet worden geregeld door den zorg van de B.Cn.

9. *Ontsmettingsmaterieel.*

Wapens en uitrustingsstukken moeten zooveel mogelijk bij de bataljons zelf worden ontsmet, indien dit onmogelijk blijkt mij hierover berichten.

De Luit. Kolonel,
Regimentscommandant,

Aan:

C.-I-4 R.I.	Ex. Nr. 5	} ter uitvoering.
C.-II-4 R.I.	" " 6	
C.-III-4 R.I.	" " 7	
C.-I R.J.	" " 8	
C.-4 C.Pag.	" " 9	
C.-I Div.	" " 10	ter inlichting.

GEHEIM.

C.-4 R.J.
No. 30 B.

cp. 3 October 19. ...
21.30

Werkbevel.1. *Algemeen.*

De werkzaamheden voor het inrichten van de stelling moeten onmiddellijk met groote energie en met de grootst mogelijke sterkte aan personeel aanvangen. Elk onderdeel moet zooveel mogelijk aan de eigen opstellingen te werk worden gesteld.

2. *Voorposten.*

De voorposten Commandant doet alle gevechtsofstellingen van den aanvang af inrichten gedekt tegen horizontaal infanterie vuur en voorzien van rugweer; onderkomens, uitkijkposten en voornaamste flankerende Zw. mitr. opstellingen schervrij.

De Oostrand Borculo, het station en het boerderijen complex Giegink als versterkte terreingedeelte in te richten, waarbij wel alle werken voorloopig slechts schervrij moeten worden ingericht doch met zoodanige onderbouw, dat bij meer tijd geleidelijke verzwaring tot granaatvrije onderkomens van W 8 mogelijk is. Deze versterkte terreingedeelten te omgeven met een zoo mogelijk geheel gesloten hindernis.

3. *Uit te voeren werkzaamheden in de hws.*

Alle werken voorloopig schervrij, doch met zoodanige onderbouw, dat bij meer tijd geleidelijke verzwaring tot granaatvrij mogelijk is. Mijn cp. en die der B.Cn. direct granaatvrij in te richten (W 8.).

Gevechtsofstellingen moeten zooveel mogelijk voorzien worden van dekkingen tegen vuur uit laagdalende of laagvliegende vliegtuigen.

Uitkijkposten.

- a. Regimentsuitkijkpost in te richten op aanwijzingen van den Kap. Adj., met tfn. vbd. met mijn cp.
- b. De uitkijkposten ten behoeve van de cpn. der B.Cn. en die voor de Cn. der overige inf. onderdeelen in te richten in of dicht bij de opstellingen en zooveel mogelijk ingegraven.

Maskeering.

Aan maskeering moet ook tijdens de uitvoering der werkzaamheden de grootste zorg worden besteed. Van uit de lucht zullen door fotografische opname de verichtingen worden gecontroleerd.

*Geneeskundige formaties.*a. *Hulpverbandplaats.*

Het inrichten van de hp.v. moet geschieden door zorg van C.-I-4 R.I. op aanwijzingen van den Reg. Arts.

b. *Hulpposten.*

In te richten door de zorg van de B. Cn.

4. *Volgorde der werkzaamheden.*1e. *periode (4 t.m. 6 October)*

- a. Innemen en maskeeren van gevechtsoopstellingen op grond van het vuurplan, waarbij in de eerste plaats verzorgd moeten worden de opstellingen waaruit flankerend moet worden gevurd. Inrichten van gevechtsdekkingen, per Gr. en per stuk minstens één schuilnis en eventueel in de boerderijen aanwezige kelders tot afwachtingsdekkingen inrichten. Opruiming van verbetering van het schootsveld en het uitzetten en opmeten van afstanden.
- b. Aanleg van smalle hindernissen zoo mogelijk in

de vorm van enkelvoudige hekversperringen voor de frontlijn; bij meer tijd verdubbelen.

- c. Inrichten en maskeeren van cpn., uitkijkposten, inrichten van hulpverbandplaats en hulpposten.
- d. Bescherming van de verbindingen zoo noodig door ingraving. Alle werkzaamheden hierboven genoemd moeten zooveel mogelijk hand aan hand worden uitgevoerd.

Voor de 2de periode volgen nadere orders.

5. *Materialen en gereedschappen.*

De voorhoede Commandant kan voor het vorderen van materialen en gereedschappen beschikken over het terrein gelegen in de voorposten strook en de terreinstrook daarvóór gelegen tot 1 km. vóór de voorpostenweerstandslijn met uitzondering van de bebouwde kom van Borculo.

De B.Cn. kunnen voor vordering van materialen beschikken over het terrein gelegen in hun vak over de geheele diepte van de hws. en de terreinstrook vóór de frontlijn tot de vp.s.

De in punt 6 bedoelde C.-regimentswerkplaats kan voor het vorderen en verzamelen van materialen en gereedschappen beschikken over de terreinstrook gelegen in het regimentenvak achter de hws. west begrensd door een lijn 300 m. evenwijdig en west van den kunstweg Ruurlo/Barchem en over de bebouwde kom van de gemeente Borculo, met uitzondering van de stellingterreinen der artillerie in deze terreinstrook gelegen.

Het kappen van rondhout ten behoeve van stellingbouw kan geschieden:

- a. in een strook van 500 m vóór de frontlijn, waarbij voorop moet staan het verkrijgen van een vrij schootveld;
- b. in de hws., echter slechts in beperkte mate en door rekening te houden met het onderstaande.

De B.Cn. dragen zorg, dat bij het geheel of gedeeltelijk sloopen van gebouwen, het omhakken van boomen e.d. voor het zamelen van materialen in geen enkel opzicht het oorspronkelijk landschapsbeeld opvallend wordt geschaad.

De aanvraag en vóórbewerking van materialen voor schuilnissen, enkelvoudige hekversperring, cpn., hulp-posten en voor de hulpverbandplaats wordt dezerzijds geregeld (zie punt 6).

Onbekwaam geraakt gereedschap moet op 4 October te 9.00 voor de eerste maal bij de Reg. werkplaats worden ingeleverd en vervolgens om de twee dagen op hetzelfde tijdstip.

6. *Centrale aanmaak.*

Te Boschheurne in de timmermanswerkplaats van Jansen wordt een regimentswerkplaats ingericht onder commando van Luitenant P. van den Reg. Staf aan wien wordt toegevoegd de Sergeant B. van het 3e Bataljon.

De B.Cn. stellen elk voorloopig 8 timmerlieden en 3 handlangers ter beschikking van genoemden C., zooals reeds telefonisch werd bevolen.

Omtrent verstrekking van voorbereekte materialen uit de Reg. werkplaats volgen spoedig nadere bevelen.

7. *Arbeidstijd.*

Er zal voorloopig gewerkt worden van:

7.00—10.00

10.30—13.00

14.00—16.30

18.30—20.30

Door den troep moet tusschen 16.30—18.30 de mid-dagmaaltijd worden genuttigd. Tijdens de beide overige rusten op het werkterrein koffie te doen verstrekken. Indien tengevolge van vij. handelingen of weersgesteldheid per dag één uur of meer niet gewerkt kan worden, moet dat verlies door avond- of nachtarbeid

worden ingehaald met dien verstande, dat minstens 6 uur nachtrust moet worden genoten.

8. *Werkzaamheden buiten Bataljonsverband.*

a. *Door de pioniers.*

Het geschikt maken van de Lebbinkbeek tot vechtwagenhindernis geschiedt onder leiding van den C.-1 C.P. volgens bevelen te geven door den D.C.

b. *C.-Vbd.A.* doet de eigen tfn. verbindingen ingraven met eigen personeel versterkt met een Sectie tirailleurs ter beschikking te stellen door C.-III-4 R.I.

9. *Werkrapporten.*

Te beginnen met 5 October moeten door de B.Cn. om den anderen dag werkrapporten met duidelijke schets te 16.00 op mijn cp. worden ingediend betreffende:

- a. gereed zijnde werken;
- b. in uitvoering zijnde werken;
- c. ontworpen doch nog niet in uitvoering zijnde werken;
- d. hindernissen en opruimingen;
- e. sterkte en aantal werkers;
- f. vermeldenswaardige bijzonderheden op versterkingskundig gebied.

De Luit. Kolonel,
Regimentscommandant,

Aan:

C.-I-4 R.I.	Ex. Nr. 4	} ter uitvoering.
C.-II-4 R.I.	" " 5	
C.-III-4 R.I.	" " 6	
C.-I R.J.	" " 7	
C.-4 C. pag.	" " 8	
C.-I Div.	" " 9	ter inlichting.

DE TEGENAANVAL.

— schets op blz. 214 —

Beknopt overzicht van de gebeurtenissen op het front van het Blauwe IJsselleger in de eerste twee weken van de maand October 19...

Van 3 /m. 8 October.

Beveiligd door de voorposten, de lichte troepen, de lucht-afweermiddelen en de eigen luchtstrijdkrachten werken de Blauwe troepen in koortsachtige haast aan het inrichten van hun veldstellingen, hierbij op slechts enkele plaatsen van het uitgestrekte front op noemenswaardige wijze tijdelijk gehinderd door min of meer geslaagde vijandelijke luchtacties.

Achter een scherm van lichte gemotoriseerde eenheden zijn de Roode hoofdmachten van meerdere Legerkorpsen, te samen vormende het Roode Noorderleger, de laatste dagen opgerukt naar het operatiegebied van het Blauwe IJsselleger.

Op 8 October ontruimen de Blauwe lichte troepen het front voor de voorpostenstrook en nemen Roode troepen het contact op met de Blauwe voorposten.

Op 9 October oefent Rood een sterken druk uit op de Blauwe voorposten; op het front van het I L.K. echter zonder noemenswaard succes.

In den nacht 9/10 October wordt de weerstandbiedende taak van de Blauwe voorposten veranderd in een waar-schuwende taak en de sterkte der voorposten bij I L.K. teruggebracht tot slechts enkele mitrailleur-groepen, met eenige infanterie afdeelingen als golfbrekers opgesteld in daarvoor tijdens de voorafgaande dagen gereed gemaakte opstellingen.

De vrijkomende troepen worden in hoofdzaak opgenomen in de divisiereserves.

Deze verandering bij Blauw is het gevolg van verkregen inlichtingen en van de handelingen van Rood, die er op wijzen, dat zeer spoedig een krachtige door te voeren Roode aanval is te verwachten.

Op 10 October worden de tegenover het front van het Blauwe I.L.K. oprukkende Roode strijdkrachten belangrijk vertraagd door de in de oorspronkelijke vps. standhoudende golfbrekers en het Blauwe Artillerievuur. De Roode troepen lijden zware verliezen en kunnen eerst in den namiddag de gevechtsaanraking tot stand brengen met de Blauwe hws.

Op 11 October beperkte activiteit op den grond; in de lucht levendige bedrijvigheid voor verkenningsdoeleinden.

Op 12 October breekt tegen het I L.K., na een krachtige artilleristische voorbereiding en korte doch hevige inleidende beschieting een Roode aanval los, met steun van vechtwagens en luchtstrijdkrachten. Talrijke Roode vechtwagens worden door het nieuwe afweergeschut in elkaar geschoten en opvolgende aanvalsgolven verbloeden in het Blauwe stormvuur nog voordat de frontlijn wordt bereikt.

In den nacht 12/13 October forceert Rood met een z.g. kleine nachtelijke onderneming de overgang over de Lebbinkbeek bij Palsenberg en maken Roode troepen zich meester van het boschperceel op den Westoever van deze beek tusschen Palsenberg en De Klumper.

Op 13 October worden de eerste bataljons van de in opmarsch zijnde bondgenootschappelijke troepen in het IJsselgebied uitgeladen en ontvangen de Commandanten van de Blauwe groote eenheden de mededeeling, dat in de eerst volgende etmalen de aanvoer van troepen nacht en dag onafgebroken zal doorgaan.

Op het front van I L.K. worden nieuwe Roode aanvallen ingezet waarbij kennelijk de nadruk wordt gelegd tegenover de I Div. Gebruikmakende van de gedurende den afgelopen nacht behaalde voordeelen dringen hier Roode troepen de Blauwe hws. binnen en gesteund door vechtwagens en vliegtuigen, welke herhaaldelijk ingrijpen in het gevecht op den grond, werkt de Roode infanterie zich wel langzaam doch stelselmatig dieper in de Blauwe stelling. Eerst in het afsluitingsvuur vóór de goed ingerichte grensdellijn, waarvan de bezetting is opgevoerd met door den

D.C. ter beschikking gestelde onderdeelen komt de Roode aanval eindelijk tot staan.

Het is 14.30 als C.-I Div. hiervan kennis krijgt. De D.C. laat zich onmiddellijk geheel op de hoogte brengen van de laatste inlichtingen omtrent den vijand door het hoofd van het bureau I.3 van zijn St. K. en verneemt dat Rood voor het front van I L.K. zeer waarschijnlijk geen belangrijke reserves meer onmiddellijk beschikbaar heeft, terwijl het niet te verwachten is, o.m. als gevolg van de Roode krachtsontwikkeling op neven frontgedeelten, dat de aanval tegen I Div. door beschikbaar te stellen versche Roode troepen zeer spoedig zal worden hervat.

Gebruikmakende van de gunstige omstandigheid, dat hij nog beschikt over een ongeschokte Divisiereserve ter sterkte van een regiment infanterie van twee bataljons en een ruim voldoende reserve aan vuurkracht, en dat de dag nog niet te ver gevorderd is, besluit C.-I Div. een tegenaanval te doen uitvoeren met het doel het verbroken evenwicht nog heden te herstellen en hiervoor onverwijld bevelen te geven. (zie hiervoor de beschouwingen op blz. 206).

De D. C. brengt zijn voornemen ter kennis van den L.K.C. en van de Cn. der nevendivisiën, waarbij hij verzoekt aan:

- a. L.K.C. om steun van de groep Zuid van de L.K.A.
- b. C.-II Div. om de beschikking over het vuur van I-6 R.A. bij den tegenaanval.
- c. C.-IV Div. om medewerking nabij de gemeenschappelijke scheidingslijn bij het terugdringen van den vijand tot over de Lebbinkbeek.

Terwijl Sectie I. 1 opdracht krijgt het bevel voor den tegenaanval te ontwerpen wordt C.-R.J. telefonisch reeds zoo volledig mogelijk op de hoogte gesteld van hetgeen er gaat gebeuren en van wat daarbij van hem wordt verlangd.

GEHEIM.

C.-I Div.
Sectie I,1.
Nr. 14 B.

cp. 13 October 19...
15.30

Bevel voor den tegenaanval.

1. *Vijand en eigen toestand.*

Krachtige vijandelijke aanvallen op onze stelling, waarbij een belangrijk gedeelte van de hws. voor ons verloren ging, zijn tot staan gebracht tegenover de lijn: Boschheurne — O.rand boschperceelen nabij Barchem — de in het vak van R.Gr. ingerichte grendellijn. Onze troepen staan in deze lijn in nauwe gevechtsaanraking met den vijand.

2. *Eigen voornemens.*

Het door den vijand in de hws. bezette gebied nog heden te hernemen door een tegenaanval.

3. *Aanvalsplan.*

R.J. (min III), versterkt met 1 C.P. (min twee Sn.) en gesteund door het grootste gedeelte van de D.A.; de groep Zuid van de L.K.A. en 1 M.C. zal den vijand aanvallen in het vak:

rechts begrensd door de lijn: ht, 46.5 — Klomp—Veldpot—kp. 5,6 Spoorbaan Ruurlo/Borculo,

links begrensd door de lijn: Dengerink—De Horst—Entel—6,4 Spoorbaan Ruurlo/Borculo.

De onderdeelen van R.Gr. en 4 R.I., die zich tegenover den vijand bevinden buiten dit aanvalsvak van R.J. (min III) zullen door tijdig nadringen krachtig medewerken om de Roode troepen terug te dringen tot over de Lebbinkbeek en de Berkel.

4. *Uitvoering van den tegenaanval.*a. *Gereedstellen.*

R.J. (min III) stelt zich onverwijld gereed in het aangegeven aanvalsvak met de voorste troepen \pm 200 m. achter de bezetting van de grendellijn.

b. *Aanvalsuur.*

De aanval wordt ingezet op uur „U”, door mij nader te bepalen. Bij alle voorbereidingen moet de grootst mogelijke spoed worden betracht, opdat de aanval binnen den kortst mogelijken tijd kan worden ingezet.

c. *Aanvalsdoel.*

Het herstellen van de oorspronkelijke frontlijn door den vijand terug te werpen tot over de Lebbinkbeek en de Berkel.

5. *Artillerie.*

a. *Rechtstreeksche steun.*

I-16 R.A.	van 4 R.I.
I-6 R.A.	„ R.Gr.
II-2 R.A.	} „R.J. (min III)
III-2 R.A.	

b. *Inleidende beschieting.*

Van U-10 tot U in het aanvalsvak van R.J. (min III) en de onmiddellijk daaraan grenzende gedeelten van het vij.-front door de geheele D.A.; 15 R.A. (min III) en I-10 R.A. te regelen door den D.A.C.

c. *Bescherming van den aanval.*

Aanvangen op „U” door I-2 R.A. beschermend afsluitingsvuur Z. van het aanvalsvak R.J. (min III).

II-16 R.A. beschermend afsluitingsvuur N van het aanvalsvak R.J. (min III).

d. *Bescherming na den aanval.*

Onmiddellijk nadat het gevechtsdoel is bereikt beschermende afsluitingsvuren voor de nieuwe frontlijn te regelen door den D.A.C. in overleg met de R.Cn. der Infanterie.

6. *Taak 1 M.C.*

Beschermen van de flanken van R.J. (min III) tijdens den aanval door afsluitingsvuren Z. en N. van het aanvalsvak hiertoe: 1 M.C. (min twee Sn.) in stelling Z. van het aanvalsvak in het terrein N.O. van Barchem.

twee Sn. in stelling onmiddellijk Noord van het aanvalsvak in of kort achter de oorspronkelijke grendellijn.

7. *Taak van 4 R.I. en R.Gr.*

De onderdeelen van 4 R.I. en R.Gr. buiten het aanvalsvak van R.J. (min III) zullen:

- a. de aanval van R.J. (min III) beschermen door het neutraliseeren van de aan het aanvalsvak grenzende vijandelijke frontgedeelten.
- b. door een voorwaartsche beweging aansluiting zoeken met de aanvallende troepen van R.J. (min III), wanneer deze 's vijands opstellingen binnendringen, waarbij de Lebbinkbeek en de Berkel niet mag worden overschreden.

8. *Bevelsverhouding.*

Na ontvangst van dit bevel komen de onderdeelen in voorste lijn, die zich bevinden in het aanvalsvak van R.J. (min III) onder de bevelen van C.-R.J.

9. *Berichten.*

C.-R.J.; D.A. C. en C.-1 M.C. melden mij onverwijld wanneer hunne voorbereidingen zijn voltooid en de aanval kan worden ingezet voor zoover hen betreft.

10. *Commandopost.*

cp.-C.-R.J.

- a. in de uitgangsstelling nabij de cp. van C.-R.Gr.
- b. tijdens den aanval verplaatsing langs de as: cp.-C.-R.Gr. — Veldzicht.

De Kolonel,
Divisiecommandant.

Aan:

D.A.C.	Ex. Nr.	5 t/m 10	} ter uitvoering.
C.-R.J.	" "	11 t/m 12	
C.-R.Gr.	" "	13	
C.-4 R.I.	" "	14	
C.-1 M.C.	" "	16	
C.-I L.K.	" "	17 t/m 19	} ter inlichting.
C.-IV Div.	" "	20	
C.-II Div.	" "	21	

Handelingen van C.-R. J.

In het Algemeen Verdedigingsbevel van 3 October Sectie I.1 Nr. 18 B. uitgegeven door C.-I Div. is in de paragraaf voor de divisiereserve o.m. als taak voor C.-R.J. opgenomen om een tegenaanval voor te bereiden en hiervoor de noodige verkenningen te verrichten. C.-I Div. heeft C.-R.J. voor deze opdracht gebonden aan een door hem — D.C. — meest waarschijnlijk en meest gewenscht geachte aanvalsrichting met drie dan wel twee bataljons.

De C.-div. res. heeft in de voorafgaande dagen met het oog op deze taak persoonlijk grondige terreinverkenningen verricht en voor elk afzonderlijk geval een plan opgemaakt en dit ter kennis gebracht van den D.C. waarbij hij zijn wenschen voor ondersteuning en bescherming der tegenaanvallen kenbaar heeft gemaakt.

Onnoodig te zeggen, dat deze plannen op de cp. van C.-I Div. grondig zijn bekeken en door den D.C. alle in voorkomend geval te nemen maatregelen zijn bestudeerd.

Als nu op 13 October de tegenaanval tot uitvoering moet komen worden noch de D.C., noch C.-Div. res. hiermede ook maar in eeniger mate overvallen, zij hebben hun plannen vrijwel gereed en kunnen onverwijld een aanvang maken met de voorbereidingen.

Het plan van C.-R.J. berust op de volgende overwegingen:

De opdracht luidt om nog heden in een aangegeven vak met R.J. (min III) een aanval in te zetten met het doel den vijand terug te werpen tot over de Lebbinkbeek en over de Berkel. Na het losbreken van den aanval moet deze zonder onderbreking met kracht worden doorgezet tot het gevechtsdoel is bereikt. De hiervoor benodigde offensieve kracht moet de R.C. vinden in de hem ter beschikking staande stoot- en vuurkracht.

De wijze waarop hij deze krachten zal hebben aan te wenden wordt, afgezien van de handelingen van den vijand, hoofdzakelijk beheerscht door den aard en gesteldheid van het terrein.

De vijand is in staat geweest de Lebbinkbeek en de Ber-

kel te overschrijden en is ondanks het goed georganiseerde verdedigingssysteem van de beide regimenten der bezetting diep in de Blauwe hws. doorgedrongen. In het afsluitingsvuur vóór de Grendellijn kwam de hoofdstoot van den vijand tot staan en werd zijn aanvalskracht gebroken. De voorbereiding tot den tegenaanval kost tijd want de hiervoor noodige troepen moeten worden aangetrokken en gereedgesteld, en de maatregelen voor ondersteuning en bescherming van den aanval omvatten nauwkeurige regelingen die niet overhaast kunnen geschieden. Na het vastlopen van zijn aanval staan den vijand stellig eenige uren (laten we hopen dat het er geen vier worden) ter beschikking om zich op tegenweer voor te bereiden waarvan hij een dankbaar gebruik zal maken om zich zoo goed mogelijk ter verdediging in te richten. C.-R.J. zal hiermede bij de voorbereiding van zijn aanval terdege moeten rekening houden. De omstandigheden zijn voor onzen tegenaanval, die niet onverwachts komt, nog uiterst gunstig. Er zal hard gevochten moeten worden, want de aanval *moet* slagen. Nog hedenmiddag moet het verbroken evenwicht geheel worden hersteld want morgen en overmorgen kan het daarvoor voor goed te laat zijn.

De middelen waarover C.-R.J. beschikt zijn:

- a. Het Regiment Jagers (min III)
- b. De vuursteun der artillerie.

ad. a. Een tegenaanval moet met zorg worden voorbereid en uitgevoerd overeenkomstig de beginselen, geldende voor een gewonen aanval; waarbij echter bij de voorbereiding en uitvoering snelheid op den voorgrond moet staan, zoodat eenvoud moet worden betracht en ingewikkelde manoeuvres moeten worden vermeden. Het opgegeven aanvalsvak is ± 800 m breed, hetgeen te breed is voor één bataljon in de gegeven omstandigheden, wil de aanval voldoende kracht kunnen ontwikkelen dan moet over de geheele breedte van het aanvalsvak van den aanvang af over meer stootkracht kunnen worden beschikt. C.-R.J. moet dan ook, wil hij een ingewikkelde groepeerings voorkomen, de tegenaanval opzetten met beide bataljons naast elkaar,

hetgeen toelaatbaar is, aangezien het hier een aanval betreft die niet over groote diepte behoeft te worden doorgevoerd.

De mortieren van 8 en de kanonnen van 6 veld zullen nuttig gebruikt kunnen worden door de B.Cn o.m. in de eventueel in te richten vuurbasis. Deze overigens belangrijke vuurkracht in eigen hand houden is niet strikt noodig nu de R.C. nog de beschikking heeft over het vuur van twee afdelingen artillerie voor rechtstreeksche steun en met deze vuursteun naar behoeften kan manoeuvreren.

ad. b. De hulp, die de infanterie bij den tegenaanval van de artillerie heeft te wachten, omvat de inleidende beschieting en overigens in hoofdzaak ondersteunende en beschermende vuren af te geven volgens een op te maken vuurplan.

De inleidende beschieting duurt 10 minuten en wordt afgegeven door acht afdelingen, waaronder drie hw. afdn. en wel twee van 15 cm en één van 12 cm. De uitwerking van deze beschieting op een vijand, die zich nog slechts in beperkte mate zal hebben kunnen inrichten, zal zeer waarschijnlijk niet gering zijn en een goede voorbereiding vormen voor den eigenlijken infanterie aanval van R.J. (min III) over een betrekkelijk smal vak.

Indien de D.C. onder deze omstandigheden nu ook de beschikking had gehad over eenige vechtwagen-eenheden zouden deze thans ongetwijfeld worden ingezet om het werk door de artillerie verricht geheel te voltooien.

De ondersteuning van den aanval geschiedt in hoofdzaak voor wat de artillerie betreft door de afdelingen aangewezen voor rechtstreekschen steun, het is gewenscht het geven van steun in eigen hand te houden waarvoor vereeniging van de aangewezen afdelingen in groepsverband raadzaam is. C.-16 R.J. is met zijn Staf beschikbaar gekomen en bij telefonische navraag blijkt C.-I Div. onmiddellijk bereid hem met zijn Staf te bestemmen tot Commandant van den Groep rechtstreekschen steun tijdens den tegenaanval.

De bescherming van den aanval is door den D.C. geregeld en de uitvoering er van wordt vastgelegd in het vuurplan.

Het terrein begunstigt een gedekte opmarsch naar de in te nemen uitgangstelling, terwijl het gereedstellen ook gedekt kan plaats hebben, zoodat hierbij niet veel moeilijkheden zijn te verwachten en een en ander vlot zal kunnen verlopen.

Het aanvalsterrein bestaat aanvankelijk uit afwisselend weide- en bouwperceelen met enkele kleine stukjes bosch, bepaalde groote terreinmoeilijkheden zal de aanvaller hier niet behoeven te vinden. Eenmaal door de voorste vijandelijke weerstanden heen gebroken, komt de aanvallende infanterie nabij Veldzicht voor eenige vrij uitgestrekte bosschen te staan, die ze door moet trekken om het gevechtsdoel te kunnen bereiken. In deze bosschen kunnen zich verrassingen voordoen waartegen de aanvaller zich behoorlijk zal moeten wapenen.

De R.C. zal goed doen zorg te dragen, dat tijdig op de randen van deze boschperceelen en daarna op de bosschen zelve behoorlijk art.vuur wordt gelegd en kan het zijn, vuur van hw. Zijn deze bosschen genomen dan zullen ook de grootste moeilijkheden van den aanval overwonnen zijn.

Modern geoefende troepen bezitten groote vaardigheid in het leggen van landmijnen, steeds zal men bij een aanval bedacht moeten zijn op de mogelijkheid te komen of te stuiten op terreinen met mijnen belegd. C.-R.J. deelt daarom bij elk der bataljons een sectie pioniers in die voorzien van het noodige gereedschap de aanval moeten medemaken o.m. ten einde bij de hand te zijn om zoo noodig onmiddellijk tot het opruimen van landmijnen, waardoor de aanval stopt, te kunnen overgaan.

De bijkomende omstandigheid waarmede C.-R.J. bij het samenstellen van zijn besluit heeft rekening te houden is:

De eisch dat de tegenaanval hedenmiddag en wel zoo spoedig mogelijk moet worden ingezet en tot succes moet leiden.

Eenerzijds moet met de voorbereidingen haast worden gemaakt, doch anderzijds is alleen succes verzekerd bij grondige voorbereiding waarvoor nu eenmaal tijd noodig is. De R.C. zal met deze beide voorwaarden rekening hebben te

houden, tenminste voor zoover hij hierop ten volle invloed kan uitoefenen, de artilleristische voorbereidingen vallen immers vrijwel geheel buiten zijne bemoeiingen.

Zoodra C.-R.J. van den D.C. bericht ontvangt, dat de voorbereide aanval met R.J. (min III) tot uitvoering moet komen geeft hij, zonder het definitieve divisiebevel af te wachten, reeds bevel aan de B.Cn. en de rechtstreeks onder zijne bevelen staande Cn. van de overige onderdeelen om hunne troepen te verzamelen en om op te rukken naar door hem nader aan te geven plaatsen in de boschterreinen van het Zuidelijk gedeelte van den Lochemerberg. Voor zijn persoon begeeft hij zich naar de cp. van C.-R.Gr. en laat zich volledig inlichten over den toestand op dit frontgedeelte van de oorspronkelijke grendellijn. Zoodra hij het Divisiebevel heeft gelezen staat zijn besluit reeds vast, dit toch wordt gebaseerd op de reeds eerder tijdens de verkenningen gehouden overwegingen, hoogstens hier en daar wat aangevuld.

Spoedshalve geeft hij eerst bevel voor het gereedstellen en ontwerpt in den tijd, dat de troepen oprukken naar de uitgangsstelling en zich aldaar voor den aanval gereedstellen, de overige bevelen voor den tegenaanval, die zoo spoedig mogelijk worden uitgegeven.

Samenvattend volgt hieronder wat C.-R.J. beveelt.

GEHEIM.

C.-R.J.
No. 9 B.

cp. 13 October 19...
16.00

Bevel voor den tegenaanval.

1. *Vijand en eigen toestand.*

De vijandelijke aanval is in de hws. tot staan gekomen tegenover de lijn: Boschheurne—O. rand boschperceelen nabij Barchem en de oorspronkelijke Grendellijn van het vak R.Gr.

2. *Eigen voornemens.*

Door een tegenaanval nog heden den vijand weer terug te werpen uit de hws.

3. *Aanvalsplan.*

De aanval wordt uitgevoerd met beide bataljons naast elkaar en zonder onderbreking doorgezet totdat de vijand is teruggeworpen tot over de Lebbinkbeek en de Berkel. (gevechtsdoel).

4. *Uitvoering van den aanval.*

a. *Uitgangsstelling* in het aanvalsvak 200 m achter de oorspronkelijke thans door III-R.J. bezette Grendel-lijn.

I-R.J., versterkt met 48 Comp.mr. van 8 (min één S—); één S-6 Veld, één S. pioniers en één S. pag. 4,7: rechts.

II-R.J., versterkt met één S.mr. van 8 en de 48 Bt. 6 Veld (min één S.) en 1 C.P. (min drie Sn.) en een S. pag. 4,7): links.

Elk bataljon een frontbreedte van 400 m.

b. *Aanvalsvak.*

rechts begrensd door de lijn: ht. 46,5—Klomp—Veldpot—kp. 5,6 Spoorbaan Ruurlo/Borculo;

links begrensd door de lijn: Dengerink—De Horst—Entel—Kp. 6,4 Spoorbaan Ruurlo/Borculo. Scheidingslijn tusschen de bataljons: Belvédère landweg Fleerman/Veldzicht (bij I)—Veldzicht (bij II)—Palsenberg (bij I).

c. *Taak.*

Op uur U gaan beide bataljons snel voorwaarts uit de uitgangsstelling, maken zich meester van 's vijands voorste lijn en zetten den aanval krachtig door tot het gevechtsdoel is bereikt, waarna zij zich onmiddellijk vastzetten in het terrein en een vuur-systeem organiseren voor de verdediging.

Bij het veroveren van de bosschen nabij Veldzicht moeten de bataljons elkaar zooveel mogelijk steunen.

5. *Flankbeveiliging.*

C.-1 M.C. heeft opdracht:

- a. de re. flank van I-R.J. tijdens den aanval te beveiligen door afsluitingsvuur Z. van het aanvalsvak van 1 M.C. (min twee Sn.) opgesteld bij de re. grens van het aanvalsvak nabij de oorspronkelijke grendellijn.
- b. de li. flank van II-R.J. tijdens den aanval te beveiligen door afsluitingsvuren N. van aanvalsvak te geven door twee Sn. opgesteld Noord van het aanvalsvak nabij de Grendellijn.

6. *Artillerie.*

- a. *Inleidende beschieting* van U-10 tot U door de geheele D.A.; 15 R.A. (min III) en I-10 R.A.
- b. *Rechtstreeksche steun*

III-2 R.A.	}	onder bevel van C.-16 R.A.
II-2 R.A.		
- c. *Seinen.*
 Vuurverleggen: 1 Roode Ster.
 Vuur versterken: 3 Witte Sterren.

7. *Taak van de onderdeelen in voorste lijn.*a. *in het aanvalsvak:*

De onderdeelen van III-R.J. versterkt met 48 C. pag. (min twee Sn.), in het aanvalsvak staan onder mijn bevel.

Taak 1. Het gereedstellen beveiligen.

2. De aanval van uit hun opstellingen steunen met krachtig vuur op 's vijands voorste lijn van U-10 af tot het tijdstip, waarop het af te geven vuur door de voorwaarts rukkende aanvalstroepen wordt onderscheept.

b. *in nevenvakken.*

De onderdeelen van 4 R.I. en R.Gr. hebben opdracht den aanval van R.J. (min III) te beschermen door het neutraliseeren van de aan het aan-

valsvak grenzende vijandelijke front gedeelten en door na te dringen bij het vorderen van den aanval van R.J. (min III).

8. *Berichten.*

Ik verzoek den B.Cn. mij onverwijld te berichten zoodra alle voorbereidingen door hun bataljon zijn getroffen en de aanval zou kunnen worden ingezet.

9. *Commandoposten.*

In de uitgangstelling	Tijdens den aanval te verplaatsen langs de as
mijn cp.: nabij cp. C.-R.Gr.	cp.-C.-R.Gr.— Veldzicht
cp.-C.-I-R.J.: nabij 't Witte Zand	't Witte Zand—Klomp—Voorhorst.
cp.-C.-II-R.J.: Harmeling	Harmeling—Fleerman—Veldzicht—Entel.

10. *Verbindingen.*

Regimentsverbindingsas: 't Hassink (vt. 6—61)—Harmeling—Veldzicht.

De Luitenant-Kolonel,
Regimentscommandant,

Aan:

C.-I-R.J.	Ex. Nr. 3	} ter uitvoering
C.-II-R.J.	" " 4	
C.-I Div.	Ex. Nr. 6 t/m 8	} ter inlichting.
C.-R.Gr.	" " 9	
C.-4 R.I.	" " 10	
C.-I M.C.	" " 11	
C.-Art.Gr.Z.	" " 12	

DE TEGENAANVAL.

